Пролетарыі ўсіх краін, яднайцеся!

Камуністычная партыя (бальшэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

51 (7377)
НЯДЗЕЛЯ
18
сакавіка 1945 г.
Цана 20 кап.

СЁННЯ У НУМАРЫ:

Ад Совецкага Інформбюро. — Аператыўная зводка за 16 сакавіка. Аператыўная зводка за 17 сакавіка (1 стар.).
У Соўнаркоме СССР. — Аб выніках Усесаюзнага соцыялістычнага спаборніцтва абласцей, краёў, рэспублік за атрыманне высокага ўраджаю і ўздым калгаснай жывёлагадоўлі ў 1944 годзе (1 стар.).
Прыбыццё ў Маскву Прэзідэнта Чэхаславацкай рэспублікі пана Эд. Бенеша і Прэм'ер-міністра Чэхаславацкай рэспублікі пана Шрамека (1 стар.).
В. Вяроўкін. — Агонь нянавісці (1 стар.).
На сходах гарадскіх і раённых партыйных арганізацый (2 стар.).
І. Бялядзіцкі. — Аб плане развіцця сельскай гаспадаркі на 1945 год (2 стар.).
Пятрусь Броўка. — Песня вясной (3 стар.).
Міх. Сіротка. — Уважная праверка (3 стар.).
Г. Шырбатаў, С. Сяўдоўская, К. Курловіч. — Пра будаўнічыя работы і [illegible] кіраўнікоў (3 стар.).
Г. Ніколаеў. — [illegible] (3 стар.).
М. Уладзіміраў. — [illegible] (3 стар.).
Л. Якубаў. — Міжнародны агляд (4 стар.).
Напярэдадні веснавой паводкі ў Мінску (4 стар.).
Ваенныя дзеянні ў Заходняй Еўропе (4 стар.).
Налёты авіяцыі саюзнікаў на Германію (4 стар.).
Канферэнцыя кансерватыўнай партыі ў Англіі (4 стар.).
Аб заканчэнні работ па дэмаркацыі граніцы паміж Совецкім Саюзам і Фінляндыяй раёна Паркала-Уд (4 стар.).

ПА-БАЯВОМУ АРГАНІЗАВАЦЬ АДНАЎЛЕНЧА-БУДАЎНІЧЫЯ РАБОТЫ У ГАРАДАХ!

Працоўныя Совецкай Беларусі гараць жаданнем хутчэй залячыць раны, нанесеныя нямецка-фашысцкімі захопнікамі народнай гаспадарцы. Ва ўсіх абласцях і раёнах ідзе напружаная работа па аднаўленню прамысловасці, транспарта, сельскай гаспадаркі. Метадамі народнай будоўлі ўзнімаюцца з руін гарады і вёскі. Сваёй плённай працай вызваленае насельніцтва Беларусі імкнецца дапамагчы гераічнай Чырвонай Арміі ў яе няўхільным і нястрымным паходзе на Берлін.

З надыходам вясны асабліва ажыўленая адбудоўчая работа павінна разгарнуцца ў гарадах. Фашысцкія нягоднікі са звярынай лютасцю руйнавалі і палілі гарады нашай рэспублікі. Агню і жудасным разбурэнням было аддана ўсё, што стваралася на працягу многіх гадоў клапатлівай працай нашага народа. Мы ведаем, вялікая і цяжкая праца чакае нас наперадзе, але нашы гарады ў кароткі тэрмін павінны быць адроджаны. Гэта—імкненне ўсяго народа, гэта яго воля і жаданне.

Будаўнічы сезон наступае. Ён павінен з'явіцца паваротным у справе хутчэйшага адраджэння гарадоў. Задача партыйных, совецкіх і будаўнічых арганізацый—мабілізаваць усё насельніцтва на вялікую ўсенародную справу. Неабходна, каб адраджэнне роднага горада стала кроўнай справай кожнага гаражаніна.

Як-жа абстаіць справа з падрыхтоўкай да будаўнічага сезона ў гарадах рэспублікі. Пакуль што падрыхтоўка ідзе вельмі марудна. У гэтай справе няма яшчэ належнага бальшэвіцкага размаху.

Працоўныя Мінска масавымі суботнікамі прадэманстравалі сваё аднадушнае жаданне прыняць самы актыўны ўдзел у адбудове роднага горада. Рабочыя, служачыя, інтэлігенцыя, хатнія гаспадыні паказалі ўзор высокай свядомасці і арганізаванасці. Усе яны самаахвярна працавалі на расчыстцы вуліц і плошчаў, на разборцы цэглы, зборы металалому, расчыстцы будаўнічых пляцовак.

Пад кіраўніцтвам партыйнай арганізацыі працоўныя горада правялі значную работу. Аднак, партыйныя, совецкія арганізацыі горада Мінска за апошнія месяцы аслабілі сваю ўвагу да пытанняў адбудовы горада.

Горад яшчэ не пакрыўся густой сеткай будаўніцтва. На многіх важных аб'ектах яшчэ не распачаты работы. Між тым, планам у першым квартале прадугледжана разгортванне адбудовы цэлага раду важнейшых аб'ектаў горада. Урадам адпушчаны на гэтую справу вялікія грашовыя сродкі, неабходная колькасць будматэрыялаў. Прайшла зіма, а ў горад яшчэ не завезены неабходныя будматэрыялы, не падрыхтаваны патрэбныя кваліфікаваныя кадры.

Партыйныя і совецкія арганізацыі горада і ў першую чаргу гарком КП(б)Б і гарсовет усур'ёз не паклапаціліся аб масавай падрыхтоўцы кваліфікаваных кадраў будаўнікоў з ліку насельніцтва горада. Гэтая справа далей шуміхі не пайшла, а безыніцыятыўнасць, інертнасць у рабоце кіраўнікоў Упраўлення па аднаўленню Мінска прывялі да таго, што гэтае Упраўленне нават разбазарыла сваю рабочую сілу.

Не лепш абстаіць справа і з адбудовай абласных цэнтраў і другіх гарадоў рэспублікі. Немцы нанеслі велізарныя пашкоджанні такім гарадам, як Гомель, Віцебск, Брэст, Маладзечна, Вілейка і другім. У гарадах пасля вызвалення іх ад нямецкіх захопнікаў праведзена значная работа па адраджэнню прамысловасці і культуры. Але гэта толькі пачатак. Аднаўленчыя работы неабходна ўзмацняць з кожным днём і асабліва з наступленнем вясны. У Брэсце нехапае электраэнергіі, не наладжана водазабеспячэнне, яшчэ не працуюць лазні, няма тэатра, востра стаіць пытанне з жылёвым фондам. Аднак будаўнічыя арганізацыі горада ў мінулым годзе не скарысталі 97 тысяч рублёў, адпушчаных толькі на аднаўленне жыллёвага фонда. Нездавальняюча ідзе асваенне асігнаваных сродкаў на будаўніцтва і ў 1945 годзе. Кіраўнікі абласнога будаўнічага трэста і гарадской будаўнічай канторы не праяўляюць неабходнай ініцыятывы і знаходлівасці. Тут яшчэ не пачата аднаўленне і будаўніцтва новых лесапільных, цагельна-чарапічных і іншых заводаў. Яшчэ летам мінулага года ў Вілейцы праводзіліся масавыя нядзельнікі па адбудове горада. Аднак гэты пачын не быў па-сапраўднаму скарыстан гарадскімі арганізацыямі для нарашчвання тэмпаў адбудовы горада. А між тым у горадзе вялікая колькасць сем'яў жыве ў цяжкіх жыллёвых умовах. Не ўдзяляецца належная ўвага і адбудове абласнога цэнтра—горада Маладзечна, а таксама такіх гарадоў, як Смаргонь, Радашковічы і другія. Абласны аддзел мясцовай прамысловасці не прымае належных захадаў да хутчэйшага аднаўлення і пашырэння прадпрыемстваў па выпуску будаўнічых матэрыялаў, каб забяспечыць патрэбнасць іх у адбудове гарадоў.

У гарадах БССР прайшлі сходы партыйных арганізацый, на якіх пытанні аднаўленчых работ падвяргаліся дэтальнаму абгаварэнню. Вострая бальшэвіцкая крытыка і самакрытыка, разуменне пастаўленых VI пленумам ЦК КП(б)Б задач характарызуюць змест прайшоўшых сходаў. Цяпер патрэбна сапраўды па-бальшэвіцку ўзяцца за рэалізацыю прынятых рашэнняў, неадкладна палепшыць работу ў галіне адбудовы прамысловасці, жыллёвага фонда, усёй гарадской гаспадаркі.

Партыйныя, комсамольскія і совецкія арганізацыі павінны па-бальшэвіцку арганізаваць аднаўленчыя работы, няўхільна мабілізаваць працоўных на хутчэйшае адраджэнне беларускіх гарадоў. Аднаўленчыя работы павінны весціся паскоранымі тэмпамі, метадамі ўсенароднага будаўніцтва.

Толькі сапраўды арганізаваная, масавая і высокапрадукцыйная праца на адбудове прынясе свае хуткія і станоўчыя вынікі. Зробім-жа ўсё для таго, каб нашы гарады зноў сталі квітнеючымі, прыгожымі і добра ўпарадкаванымі.

У Соўнаркоме СССР

Аб выніках Усесаюзнага соцыялістычнага спаборніцтва абласцей, краёў, рэспублік за атрыманне высокага ўраджаю і ўздым калгаснай жывёлагадоўлі ў 1944 годзе

Разгледзеўшы вынікі Усесаюзнага соцыялістычнага спаборніцтва абласцей, краёў і рэспублік за атрыманне высокага ўраджаю і ўздым калгаснай жывёлагадоўлі ў 1944 годзе, Совет Народных Камісараў Саюза ССР прызнаў пераможцамі ў соцыялістычным спаборніцтве па выніках 1944 года за выкананне плана ўсіх сельскагаспадарчых работ, выкананне абавязацельстваў па дзяржаўных пастаўках і натураплаце за работы МТС, за выкананне дзяржаўнага плана развіцця калгаснай жывёлагадоўлі, павелічэнне пагалоўя па ўсіх відах жывёлы і выкананне абавязацельстваў па дзяржаўных пастаўках жывёлагадоўчых прадуктаў наступныя вобласці, краі, рэспублікі і пастанавіў:

Па спаборніцтву за атрыманне высокага ўраджаю

1. Уручыць пераходныя Чырвоныя Сцягі Дзяржаўнага Камітэта Абароны з выдачай:

першых грашовых прэмій:
Маскоўскай вобласці,
Кіеўскай вобласці Украінскай ССР;

другіх грашовых прэмій:
Калінінскай вобласці,
Палтаўскай вобласці Украінскай ССР,
Ленінградскай вобласці.

2. Адзначыць добрую работу па выкананню плана ўсіх сельскагаспадарчых работ, выкананню абавязацельстваў па дзяржаўных пастаўках і натураплаце за работы МТС: Беларускай ССР, Азербайджанскай ССР, Армянскай ССР, Грузінскай ССР, Крымскай АССР, Якуцкай АССР, Краснадарскага краю, Днепрапятроўскай, Сталінскай, Чэрнігаўскай абласцей Украінскай ССР, Растоўскай, Бранскай, Іванаўскай, Яраслаўскай, Ноўгарадскай, Кіраўскай, Валагодскай, Пскоўскай, Архангельскай абласцей, Марыйскай вобласці Туркменскай ССР, Карагандзінскай вобласці Казахскай ССР.

Па спаборніцтву за ўздым калгаснай жывёлагадоўлі

1. Уручыць пераходныя Чырвоныя Сцягі Дзяржаўнага Камітэта Абароны з выдачай:

першых грашовых прэмій:
Маскоўскай вобласці,
Гур'еўскай вобласці Казахскай ССР;

другіх грашовых прэмій:
Дагестанскай АССР,
Азербайджанскай ССР,
Карагандзінскай вобласці Казахскай ССР.

2. Адзначыць добрую работу па выкананню дзяржаўнага плана развіцця калгаснай жывёлагадоўлі, павелічэнню пагалоўя па ўсіх відах жывёлы і выкананню абавязацельстваў па дзяржаўных пастаўках жывёлагадоўчых прадуктаў: Туркменскай ССР, Таджыкскай ССР, Армянскай ССР, Кіеўскай, Палтаўскай, Сталінскай, Варашылаўградскай абласцей Украінскай ССР.

Ад Совецкага Інформбюро

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 16 САКАВІКА

На працягу 16 сакавіка на паўднёвым захадзе ад КЕНІГСБЕРГА нашы войскі, прадаўжаючы наступленне, занялі населеныя пункты ПАКАРБЕН, ТЭНГЕН, ШОЙШЭН, ВЕСДЭЛЕН, КРАНЦБЕРГ, ШТОБЕКЕН, ФУКСБЕРГ, ЯАРФТАЛЬ, ФРОЙДЭНТАЛЬ, ЛАУТЭРБАХ, ГЕРЦЭНСВАЛЬДЭ, ГЕРЦАГСВАЛЬДЭ. За 15 сакавіка ў гэтым раёне ўзята ў палон больш 600 нямецкіх салдат і афіцэраў.

На захад і паўночны захад ад ДАНЦЫГА нашы войскі, у выніку наступальных баёў, занялі населеныя пункты ЖУКАВА (ЦУКАУ), ПЕМЦАУ, БАНІН, РАМКАУ, ЭСЛЕНКРУГ. За 15 сакавіка ў гэтым раёне нашы войскі ўзялі ў палон больш 700 нямецкіх салдат і афіцэраў.

На ШТЭЦІНСКІМ напрамку нашы войскі вялі баі па ліквідацыі плацдарма немцаў на ўсходнім беразе ОДЭРА, занялі пры гэтым горад ГРАЙФЕНХАГЕН і населеныя пункты РОЗЕНГАРТЭН, БРУНКЕН, НОЙ БРУНКЕН, ВІНТЭРСФЕЛЬДЭ.

У Венгрыі, на паўночным усходзе ад возера БАЛАТОН, атакі танкавых часцей немцаў, якія панеслі ў папярэдніх баях вялікія страты, значна аслабелі.

На другіх участках фронта — баі мясцовага значэння і пошукі разведчыкаў.

За 15 сакавіка на ўсіх франтах падбіты і знішчаны 63 нямецкія танкі і самаходныя гарматы. У паветраных баях і агнём зенітнай артылерыі збіты 33 самалёты праціўніка.

* * *

НАЛЁТ НАШАЙ АВІЯЦЫІ НА ЧЫГУНАЧНЫ ВУЗЕЛ ВЕСПРЭМ У ВЕНГРЫІ

У ноч на 16 сакавіка нашы цяжкія бамбардыроўшчыкі зноў нанеслі ўдар па чыгуначнаму вузлу Веспрэм у Венгрыі. У выніку бамбардыроўкі на чыгуначным вузле ўзніклі пажары, якія суправаджаліся выбухамі.

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 17 САКАВІКА

На працягу 17 сакавіка на паўднёвым захадзе ад КЕНІГСБЕРГА нашы войскі, прадаўжаючы баі па знішчэнню ўсходне-прускай групы немцаў, занялі населеныя пункты БРАНДЭНБУРГ, ПОПЛІТЭН, ПЕРШКЕН, ЛЕГНІТЭН, ПРАУСЕН, ПАНВІЦ, ВОРНІКАМ, ФОРДЭН-ФРОЙДЭНТАЛЬ, ДОЙЧ ТЫРАУ, БІЛЬСХЕФЕН. За 16 сакавіка ў гэтым раёне ўзята ў палон больш 700 нямецкіх салдат і афіцэраў.

На ШТЭЦІНСКІМ напрамку нашы войскі, прадаўжаючы баі па ліквідацыі плацдарма немцаў на ўсходнім беразе Одэра, занялі населеныя пункты АЛЬТХОФ, БЕРГЛЯНД, ВІЛЬХЕЛЬМСФЕЛЬДЭ, ФРАУЕНХОФ, РЭТЦОЎСФЕЛЬДЭ, ФЕРДЫНАНДШТАЙН.

У баях за 15 і 16 сакавіка войскі 1-га БЕЛАРУСКАГА фронта ўзялі ў палон больш 2.000 нямецкіх салдат і афіцэраў. У ліку палонных камандзір 402 нямецкай пяхотнай дывізіі генерал-лейтэнант Шлейніц.

У раёне БРЭСЛАУ прадаўжаліся баі па знішчэнню акружанай у горадзе групы войск праціўніка.

На другіх участках фронта — баі мясцовага значэння і пошукі разведчыкаў.

За 16 сакавіка на ўсіх франтах падбіта і знішчана 113 нямецкіх танкаў. У паветраных баях і агнём зенітнай артылерыі збіта 65 самалётаў праціўніка.

* * *

НАЛЁТ НАШАЙ АВІЯЦЫІ НА ЧЫГУНАЧНЫ ВУЗЕЛ МОРАЎСКА ОСТРАВА Ў ЧЭХАСЛАВАКІІ

У ноч на 17 сакавіка нашы цяжкія бамбардыроўшчыкі нанеслі ўдар па чыгуначнаму вузлу Мораўска Острава ў Чэхаславакіі. У выніку бамбардыроўкі на тэрыторыі чыгуначнага вузла ўзніклі пажары, якія суправаджаліся моцнымі выбухамі.

* * *

На паўднёвым захадзе ад Кенігсберга нашы войскі прадаўжалі наступленне. Веснавое бездарожжа і неспрыяючыя ўмовы надвор'я затрудняюць дзеянні совецкіх часцей. Пераадольваючы жорсткае супраціўленне праціўніка, совецкія пехацінцы, прасоўваючыся ўздоўж чыгункі Кенігсберг—Браунсберг, занялі некалькі вельмі ўмацаваных населеных пунктаў. Другія нашы часці, пераадолеўшы паласу доўгачасовых умацаванняў, авалодалі вузлом дарог Дойч Тырау. Адступаючы, немцы пакінулі на полі бою тысячы забітых і раненых сваіх салдат і афіцэраў. Захоплена і знішчана 11 танкаў, 106 палявых гармат, 9 бронетранспарцёраў і іншае ўзбраенне праціўніка.

Палонныя паведамляюць, што нямецкае камандаванне выдзеліла спецыяльныя атрады эсэсаўцаў, якім даручана расстрэльваць на месцы салдат і афіцэраў, якія самавольна пакідаюць пазіцыі або прабуюць здацца ў палон. Тым не менш, адзначан рад выпадкаў, калі групы немцаў спыняюць супраціўленне, кідаюць зброю і здаюцца ў палон.

* * *

На Штэцінскім напрамку нашы войскі прадаўжалі баі па ліквідацыі плацдарма праціўніка на ўсходнім беразе Одэра. Немцы сканцэнтравалі на плацдарме вялікую колькасць артылерыі, у тым ліку цяжкія зенітныя гарматы. Моцным агнём і контратакамі гітлераўцы імкнуцца ўтрымаць свае пазіцыі. Нашы войскі, якія наступаюць з поўначы, занялі некалькі населеных пунктаў, якія знаходзяцца на ўсходнім узбярэжжы возера Дамшэр-Зее. Немцы выбіты з сялення Вільхельмсфельдэ (7 кілометраў на паўночным усходзе ад горада Альтдам). Другія нашы часці, якія наступаюць з поўдня, уздоўж усходняга берага Одэра, зламалі ўпорнае супраціўленне праціўніка і занялі населены пункт Фрауенхоф, які знаходзіцца ў 8 кілометрах ад Штэціна. За дзень баёў знішчана больш 3 тысяч нямецкіх салдат і афіцэраў.

* * *

У Брэслау нашы войскі вялі баі па ліквідацыі акружанага гарнізона праціўніка. Совецкія штурмавыя групы, пераадольваючы мінныя загароды і барыкады, выбіваюць немцаў з дотаў і, прыстасаваных для абароны, дамоў. Нашы падраздзяленні занялі прыгарад Лобрук (усходні) і выйшлі да ракі Лое. Праціўнік, апіраючыся на загадзя падрыхтаваны рубеж абароны, аказваў упорнае супраціўленне. Пад прыкрыццем артылерыйскага агню совецкая пяхота з ходу пераправілася праз раку Лое і з двух бакоў пачала штурм буйнага аўтарамонтнага завода. У выніку ўпорных баёў, якія пераходзілі ў рукапашныя схваткі, ачышчана ад гітлераўцаў паўднёвая і цэнтральная частка тэрыторыі завода. На другім участку нашы падраздзяленні авалодалі трамвайным паркам і некалькімі кварталамі. На працягу дня праціўнік страціў толькі забітымі 1.200 салдат і афіцэраў.

Акружанаму ў Брэслау гарнізону немцы прабуюць скідваць грузы з транспартных самалётаў. За апошнія два дні агнём зенітнай артылерыі збіта 10 нямецкіх транспартных самалётаў.

Нашы цяжкія бамбардыроўшчыкі ўчора нанеслі ўдар па ваенных аб'ектах праціўніка ў горадзе Брэслау. У выніку бамбардыроўкі ўзніклі пажары, сярод якіх назіраннем адзначана 12 моцных выбухаў.

* * *

Узяты ў палон на 1-м Беларускім фронце камандзір 1-га нямецкага сапёрнага палка палкоўнік Генлейн расказаў: «Мой полк падпарадкаваўся непасрэдна камандуючаму берлінскай ваеннай акругай. У апошні час падраздзяленні палка рылі акопы і будавалі прамежныя абарончыя рубяжы. Салдаты працавалі дзень і ноч, але ўся наша праца прапала дарэмна. Акопаў і траншэй мы накапалі вельмі многа, але яны нам не спатрэбіліся. Совецкія танкі прарваліся ў нашы тылы. Мы апынуліся ў акружэнні разам з тымі нямецкімі часцямі, для якіх будавалі ўмацаванні. Пачалася шалёная паніка. Сапёрныя падраздзяленні перамяшаліся з пяхотай і абозамі. Усе ўцякалі, кідаючы ўзбраенне, маёмасць і асабістыя рэчы. Кожны думаў толькі аб выратаванні ўласнага жыцця. Я разгубіў не толькі полк, але і штаб. Разам з групай афіцэраў некалькі дзён адседжваўся ў лесе. Потым мы накіраваліся на захад, прабуючы прабрацца праз лінію фронта, але гэта спроба не ўдалася. З становішча, якое стварылася, быў толькі адзін выхад—скласці зброю. Разам з маёрам Дыкман і лейтэнантам Ваплер, якія мяне суправаджалі, я здаўся ў палон».

Палкоўнік Генлейн у заключэнне заявіў: «Мне 57 год. Я прафесіянальны афіцэр і ў пачатку вайны быў упэўнены, што Германія пераможа. Катастрофа нямецкай арміі пад Сталінградам пахіснула маю веру, а падзеі, якія паследвалі затым, разбурылі яе да аснавання. Для мяне стала ясна, што Германія беспаваротна прайграла вайну. Але, прызнаюся, што такога паражэння, якое нямецкая армія пацярпела за апошнія месяцы на Усходнім фронце, я ўсё-такі не чакаў. Германія вяла многа войн і не раз мела няўдачы. Аднак такога нябачанага паражэння, такога банкроцтва нямецкай стратэгіі гісторыя Германіі яшчэ не ведала».

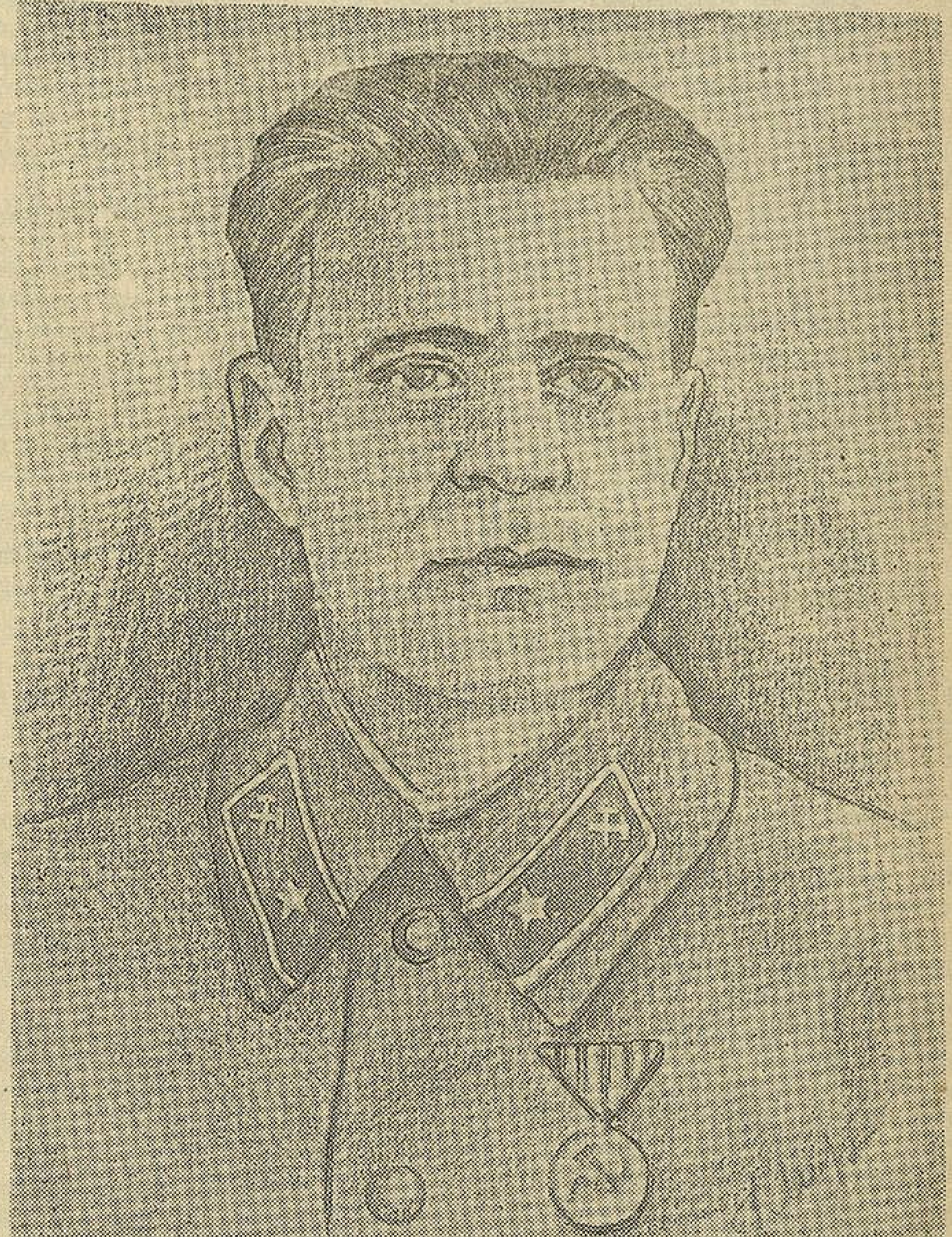

Легендарны герой беларускага народа камандзір партызанскай брыгады Герой Совецкага Саюза Канстанцін Сяргеевіч ЗАСЛОНАЎ.

Мал. Г. Ленёва.

АГОНЬ НЯНАВІСЦІ

Была ў Беларусі вёска Курын. Яе прыгожыя домікі танулі ў садах. Навокал былі палі, заліўныя сенажаці. Жыў у той вёсцы стары беларускі селянін Нікіфар Мацагут са сваёй сям'ёй.

Цяпер гэтай вёскі няма. Яе ўшчэнт спалілі немцы. Не стала і старога беларуса Нікіфара Мацагута. Разам з жонкай ён спален гітлераўскімі бандытамі ва ўласным доме. З 800 жыхароў вёскі Курын уцалелі толькі 80. Ім удалося ўцячы ў лясы да партызан.

Аб усім гэтым малады воін Фёдар Мацагут даведаўся, калі войскі Чырвонай Арміі вызвалілі яго родныя мясціны. Цяжкім горам напоўнілася сэрца воіна. На яго маладым твары заляглі маршчыны. Заўсёды вясёлы і жыццерадасны, ён стаў задуменным. І толькі ў часе бою ён змяняўся, заражаючы другіх сваёй воінскай ярасцю.

Фёдар Мацагут камандаваў разлікам палкавой гарматы. Ён заўсёды знаходзіўся на лініі агня, у перадавых радах стралкоў. У першы дзень нашага наступлення ад берагоў Віслы ён ва ўпор расстрэльваў варожыя агнявыя кропкі. Цяжкі быў паход. Але праз грукат баёў і агонь бітваў Фёдар Мацагут правёў свой разлік да граніц Германіі і ўвайшоў у логава звера.

... На світанні разлік абсталяваў агнявую пазіцыю ля шасэ, па якому адступалі рэшткі разгромленых нямецкіх часцей. Артылерысты адрэзалі праціўніку шлях адыходу. Мацагут гаварыў сваім баявым сябрам:

— Яны ўвесь час імкнуліся на ўсход. дык няхай-жа і астаюцца там. Ні адзін немец не павінен тут праскочыць.

Паказаўся варожы транспарцёр.

— Без каманды не страляць!—Крыкнуў камандзір гарматы.

Гармата выстраліла, калі праціўнік наблізіўся на адлегласць менш 200 метраў. Першы снарад запаліў бронетранспарцёр. Гітлераўцы пачалі выскакваць з машын.

— Асколачнымі! — Раздалася новая каманда.

Наводчык Сцепанчук паслаў у цэль 5 асколачных. Усе немцы былі знішчаны ля бронетранспарцёра, які ўжо гарэў. Хутка агнявую пазіцыю адважных артылерыстаў атакаваў другі варожы бронетранспарцёр. Ён рухаўся павольна, ахоўваючы сваёй броняй пяхоту. Гвардзейцы змянілі агнявую пазіцыю, схаваўшыся ў засадзе. Немцам трэба было абыйсці згарэўшую машыну, якая закупорыла вузкае шасэ. Бронетранспарцёр павярнуў у бок, падставіўшы борт. Наводчык Сцепанчук навёў гармату. Раздаўся выстрал. Загарэлася і гэтая нямецкая машына.

Мотастралкі атакавалі буйны населены пункт. Праціўнік адстрэльваўся з гармат і мінамётаў. Разлік гвардыі старшага сяржанта Мацагут атрымаў загад прамой наводкай знішчаць агнявыя кропкі праціўніка.

Вывезці гармату на агнявую пазіцыю машынай было немагчыма.

— Нічога, пакоцім рукамі,—сказалі гвардзейцы.

Хмызняком, забалочанымі лагчынкамі цягнулі на лямках сваю гармату артылерысты. Навокал рваліся варожыя снарады і міны. Была глухая поўнач, якая схавала зрокам смельчакоў. На світанні гармата стаяла на ўскраіне населенага пункта, гатовая да бою. Фёдар Мацагут паспеў ужо разведаць цэль. Развіднела. Разгарэўся бой. Упрадзе ўдарыў варожы кулямёт. Сцепанчук паслаў туды снарад, і кулямёт змоўк. Агнявую пазіцыю гвардзейцаў абстраляла вандруючая нямецкая гармата. Фёдар Мацагут залез на вышку хлява, выявіў нямецкую гармату і прымусіў яе замоўкнуць. Шлях мотастралкам быў адкрыт.

Гвардыі капітан В. ВЯРОЎКІН.

1-шы Украінскі фронт, 16 сакавіка (Спецкор. ТАСС).

Прыбыццё ў Маскву Прэзідэнта Чэхаславацкай рэспублікі пана Эд. Бенеша і Прэм'ер-Міністра Чэхаславацкай рэспублікі пана Я. Шрамека

17 сакавіка ў Маскву прыбыў Прэзідэнт Чэхаславацкай рэспублікі доктар Эдуард Бенеш з супругай, якія накіроўваюцца з Лондана ў Чэхаславакію. З прэзідэнтам прыбылі Чэхаславацкі Прэм'ер-Міністр пан Ян Шрамек, Міністр Замежных Спраў пан Ян Масарык, Пасол Чэхаславацкай рэспублікі ў Маскве пан Зд. Фірлінгер, а таксама прадстаўнікі розных палітычных партый Чэхаславакіі. Прэзідэнта суправаджалі ад Баку Загадчык Протакольнага аддзела НКЗС СССР Ф. Ф. Малачкоў і Пам. Загадчыка 4-га Еўрапейскага аддзела НКЗС СССР А. Н. Абрамаў.

На цэнтральным аэрадроме пана Эд. Бенеша і асоб, якія яго суправаджалі, сустракалі Намеснік Старшыні Совета Народных Камісараў СССР і Народны Камісар Замежных Спраў СССР В. М. Молатаў, Намеснік Народнага Камісара Замежных Спраў А. Я. Вышынскі, Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР А. Ф. Горкін, генерал-палкоўнік Ф. І. Голікаў, Загадчык 4-га Еўрапейскага аддзела НКЗС СССР В. А. Зорын, Намеснік Старшыні Выканкома Маскоўскага Гарадскога Совета М. А. Ясноў, камендант г. Масквы генерал-лейтэнант К. Р. Сінілаў, Начальнік Аддзела Знешніх Зносін НКА генерал-маёр М. П. Кутузаў, Намеснік Загадчыка Протакольнага аддзела НКЗС СССР Г. І. Фамін, дэлегацыя Славацкага Нацыянальнага Совета на чале з доктарам В. Шробар, Камандуючы 1-м Чэхаславацкім корпусам генерал Л. Свабода, член Пражскага Парламента К. Готвальд, праф. Зд. Неедлы, дыпламатычны састаў чэхаславацкага Пасольства і Ваеннай Місіі і др.

На аэрадроме прысутнічалі таксама Пасол Вялікабрытаніі пан А. К. Кер, Пасол Злучаных Штатаў Амерыкі пан В. Гарыман, Пасол Югаславіі пан С. Сіміч, Пасол Канады пан Д. Уілгрэс.

Пры сустрэчы быў выстраен пачотны караул і былі выкананы дзяржаўныя гімны Чэхаславакіі і Совецкага Саюза. Аэрадром быў упрыгожан чэхаславацкімі і совецкімі флагамі.

На сходах гарадскіх і раённых партыйных арганізацый

Мінск

Сталінскі раён

На сходзе партыйнага актыва раёна з дакладам аб рашэннях VI пленума ЦК КП(б)Б выступіў сакратар раённага камітэта партыі тав. Баброў.

— З першых-жа дзён прыходу Чырвонай Арміі,—гаворыць дакладчык,—працоўныя раёна разам з усім насельніцтвам нашай сталіцы разгарнулі вялікую работу па аднаўленню прадпрыемстваў, жылых дамоў і культурна-асветных устаноў.

Але некаторыя прадпрыемствы ўвесь час не спраўляюцца са сваімі задачамі, не выконваюць планаў, не вядуць рашучай барацьбы за якасць выпускаемай прадукцыі. Прыкладам гэтага можа служыць электрастанцыя № 2. Тут марудна вядуцца аднаўленчыя работы. Станцыя працуе з перабоямі.

Тав. Баброў прызнае, што райком партыі недастаткова займаецца работай прадпрыемстваў, не ведае дэталёва іх запатрабаванняў.

Пасля даклада разгарнуліся спрэчкі. Першым выступіў сакратар партарганізацыі аўтазборачнага завода тав. Тачкоў.

— Фашысцкія вылюдкі палкам разбурылі наш завод,—гаворыць ён.—Не асталося ніводнага станка, ніводнага малатка. Дзякуючы настойлівай і ўпорнай працы калектыва завода, мы за кароткі тэрмін здолелі аднавіць завод, адрамантаваць жылыя будынкі. Мы разгарнулі сацыялістычнае спаборніцтва паміж цэхамі, брыгадамі і паасобнымі рабочымі. Калектыў завода выканаў лютаўскую праграму на 106 працэнтаў.

У сваіх выступленнях удзельнікі схода партыйнага актыва дзяліліся вопытам сваёй работы, крытыкавалі раённыя арганізацыі за недастатковую ўвагу пытанням аднаўлення прамысловасці, жыллёвага будаўніцтва, ускрылі рад буйных недахопаў у пастаноўцы партыйна-масавай работы, у авалоданні кадрамі марксісцка-ленінскай тэорыяй. Усяго ў спрэчках выступіла 13 чалавек.

З вялікім натхненнем партыйны сход паслаў прывітальнае пісьмо таварышу Сталіну.

Варашылаўскі раён

З дакладам аб рашэннях VI пленума ЦК КП(б)Б на сходзе партыйнага актыва выступіў сакратар райкома партыі тав. Жукаў.

— Прайшло 8 месяцаў з дня вызвалення горада Мінска,—гаворыць дакладчык.—За гэты час у раёне адноўлена 10 прадпрыемстваў, на якіх працуе 1.120 рабочых. На тэрыторыі раёна працуе 17 промарцелей. Адноўлена і працуе 10 школ, політэхнічны і педагагічны інстытуты. Але гэта толькі пачатак вялікай работы. Рашэнні пленума ЦК КП(б)Б абавязваюць нас прыкласці ўсе сілы і намаганні, каб хутчэй аднавіць разбураную гаспадарку раёна.

Некаторыя адноўленыя прадпрыемствы працуюць яшчэ не на поўную магутнасць. Так, рамонтна-механічны завод не выконвае плана, дае прадукцыю дрэннай якасці, не рыхтуе кваліфікаваных кадраў.

— Вялікае месца ў нашым раёне,—гаворыць далей дакладчык,—займае промкааперацыя. Яна павінна задаволіць бытавыя патрэбы працоўных. Але з гэтымі адказнымі задачамі яна пакуль што не спраўляецца.

Далей дакладчык спыняецца на пытанні арганізацыйна-партыйнай і партыйна-масавай работы. У некаторых партарганізацыях сходы праводзяцца на нізкім ідэйна-палітычным узроўні, не разгорнута крытыка і самакрытыка. У раёне ёсць толькі 7 партыйных арганізацый непасрэдна на вытворчасці, што з'яўляецца зусім недастатковым.

Таварышы, якія выступалі ў спрэчках, узнялі рад пытанняў карэннага паляпшэння работы па аднаўленню прадпрыемстваў і жыллёвага фонда і арганізацыі партыйна-масавай работы.

На сходзе партактыва выступіў сакратар гаркома КП(б)Б тав. Бельскі, які спыніўся на задачах арганізацыі па ажыццяўленню рашэнняў VI пленума ЦК КП(б)Б.

У спрэчках выступілі тт. Вержбаловіч, Талочка, Гусева, Кузняцоў, Буклей і другія, усяго 15 чалавек.

Кагановіцкі раён

З дакладам аб рашэннях VI пленума ЦК КП(б)Б на сходзе партыйнага актыва раёна выступіў сакратар РК КП(б)Б тав. Салаўёў.

Пасля даклада ў спрэчках выступіў галоўны інжынер вагона-рамонтнага завода імені Мяснікова тав. Дзенісенка.

— Наш завод,—гаворыць ён,—поўнасцю быў разбуран нямецкімі захопнікамі. Сіламі калектыва адноўлена першая чарга завода, на два месяцы раней вызначанага тэрміну завод прыступіў да выпуску прадукцыі. Да 1 сакавіка з капітальнага рамонту выпушчана 8 вагонаў. Лютаўскі план мы выканалі на 160 працэнтаў. Узоры працы паказвае брыгада слесара-замочніка тав. Рак, якая выконвае норму на 300 працэнтаў, брыгада тав. Сіняўскага—на 160 працэнтаў. Камуніст тав. Бурак, кіраўнік камсамольска-маладзёжнай брыгады, выконвае норму на 275 працэнтаў.

Але ў нашай рабоце ёсць значныя недахопы. Завод не выканаў план вырабу частак сельскагаспадарчых машын. Мы прыкладзем усе намаганні, каб гэтае адказнае дзяржаўнае заданне цалкам выканаць.

Выступаючы ў спрэчках, сакратар партбюро Наркамтэкстыля тав. Лондан адзначыў, што райком партыі не аказвае дастатковай дапамогі партыйнай арганізацыі. Ён радка збірае сакратароў пярвічных партыйных арганізацый. У наркаматах ёсць многа падрыхтаваных таварышоў, але аддзел прапаганды і агітацыі не прыцягвае іх да прапагандысцкай работы.

Усяго ў спрэчках выступіла 15 чалавек. Сход прыняў разгорнутае рашэнне, накіраванае на выкананне баявых задач, пастаўленых VI пленумам ЦК КП(б)Б.

Віцебск

Гэтымі днямі адбыўся сход партыйнага актыва віцебскай гарадской партарганізацыі. З дакладам аб выніках VI пленума ЦК КП(б) Беларусі і задачах віцебскай партарганізацыі на сходзе выступіў сакратар абкома і гаркома КП(б)Б тав. Кудраеў.

Таварыш Кудраеў падрабязна спыніўся на пытаннях работы партыйных, савецкіх і гаспадарчых органаў і іх кіраўнікоў у святле задач, вынікаючых з рашэнняў VI пленума ЦК КП(б)Б.

— Гарадская партыйная арганізацыя,—гаворыць тав. Кудраеў,—дрэнна яшчэ працуе ў галіне аднаўлення прамысловасці і асабліва прадпрыемстваў мясцовай прамысловасці і промкааперацыі. Нельга сказаць, што намі нічога не зроблена. Паасобныя прадпрыемствы рэспубліканскага падпарадкавання ўжо часткова працуюць. Але ўстаноўленыя планы выпуску прадукцыі ў 1944 годзе яны не выканалі. Яны не далалі краіне прадукцыі на суму каля 2-х мільёнаў рублёў.

Не глядзячы на цяжкасці вайны, партыя і ўрад адпусцілі дзесяткі мільёнаў рублёў на аднаўленне разбуранай гаспадаркі. Аднак у мінулым годзе прадпрыемствы нашай вобласці не выкарысталі каля 3-х мільёнаў рублёў. За два месяцы гэтага года прадпрыемствы Віцебска выкарысталі толькі 25 працэнтаў сродкаў, адпушчаных на I квартал.

Гаворачы аб аднаўленні вядучых прадпрыемстваў, у тым ліку саюзнага значэння, дакладчык падкрэсліў, што тэмпы іх аднаўлення нельга прызнаць здавальняючымі.

Дакладчык падверг рэзкай крытыцы паасобных кіраўнікоў, якія праяўляюць безадказнасць у выкананні даручанай ім справы, і ў прыватнасці ўказаў на недапушчальна дрэнную работу кіраўніцтва фабрыкі «Чырвоны Кастрычнік». Тут на працягу 5—6 месяцаў не могуць нават арганізаваць індывідуальную пашыўку абутку пры наяўнасці матэрыялаў і абсталявання.

Таварыш Кудраеў спыняецца на пытаннях работы чыгуначнага, рачнога, аўтадарожнага транспарта і сувязі. Ён указвае на сур'ёзныя недахопы ў рабоце аддзела сувязі.

Далей тав. Кудраеў спыняецца на пытаннях паляпшэння арганізацыйна-партыйнай работы.

— Сур'ёзным недахопам работы віцебскай партарганізацыі з'яўляецца тое, што яна слаба вядзе масава-палітычную работу на прамысловых прадпрыемствах і чыгуначным транспарце. Тут часам не ўлічваюць змен, якія адбыліся ў саставе рабочых за час Айчыннай вайны, і таго факту, што на прадпрыемствы зараз прыходзяць новыя людзі, у большасці жанчыны і моладзь, якія не прайшлі школы рабочага выхавання.

Па дакладу разгарнуліся ажыўленыя спрэчкі. Начальнік Віцебскага аддзялення заходняй чыгункі тав. Макараў расказаў аб вялікай рабоце, праведзенай калектывам чыгуначнікаў па аднаўленню вузла.

Аб ходзе аднаўленчых работ на фабрыцы імені Кагановіча гаварыў у сваім выступленні дырэктар фабрыкі тав. Кічыгін. Калектыў фабрыкі з вялікім энтузіязмам працуе на аднаўленні свайго прадпрыемства. Адпушчаныя сродкі ў мінулым годзе поўнасцю асвоены.

Таварыш Кічыгін падняў пытанне аб неабходнасці арганізацыі вырабу аконных і дзвярных рам і іншых будаўнічых дэталей. Ён законна патрабаваў хутчэй вырашыць пытанне аб бесперабойным забеспячэнні палівам, вадой і электраэнергіяй гарадскіх прадпрыемстваў.

Старшыня выканкома Чыгуначнага райсовета тав. Сямёнаў падверг рэзкай крытыцы работу кіраўнікоў выканкома горсовета і гарадскога аддзела камунальнай гаспадаркі.

— Яны па-сапраўднаму не кіруюць аднаўленчымі работамі,—гаворыць тав. Сямёнаў.—Будаўніцтва часта ідзе самацёкам. Горсовет і гарком не цікавяцца пытаннем, у якіх месцах будуюць дамы індывідуальныя забудоўшчыкі і паасобныя прадпрыемствы. Вакол горада, у прыватнасці на берагах Дзвіны, ёсць многа вапны, якая не выкарыстоўваецца. Неабходна арганізаваць здабычу і выжыг вапны для задавалення патрэб будаўніцтва.

— VI пленум ЦК КП(б)Б,—гаворыць тав. Смірноў (сакратар Першамайскага райкома партыі),—адзначыў сур'ёзныя недахопы ў кіраўніцтве партыйнымі і савецкімі арганізацыямі справай аднаўлення прамысловасці і сельскай гаспадаркі, а таксама ў пастаноўцы арганізацыйнай і партыйна-масавай работы. Гэтыя недахопы ёсць на прадпрыемствах нашага раёна. Усе прадпрыемствы, за выключэннем фабрыкі КІМ і імені Кагановіча, у мінулым годзе не асвоілі сродкі, адпушчаныя на капіталаўкладанні. У I квартале гэтага года прадпрыемствы яшчэ не выкарысталі адпушчаныя сродкі. На прадпрыемствах раёна няма тэхнічнай дакументацыі, тытульных спісаў, праектаў і каштарысаў. Кіраўнікі паасобных прадпрыемстваў, як мясакамбінат (дырэктар тав. Нілаў), масалазавод (дырэктар тав. Бесавонаў) знаходзяць розныя аб'ектыўныя прычыны, каб апраўдаць сваю бяздзейнасць.

— Нашы гаспадарнікі,—гаворыць тав. Смірноў,—скардзяцца на недахват кваліфікаваных рабочых, а між тым ні на адным прадпрыемстве не выканана заданне па падрыхтоўцы кадраў масава-будаўнічых прафесій.

Пытаннем масава-палітычнай работы, ідэйнаму выхаванню партыйна-савецкіх кадраў прысвяціў сваё выступленне загадчык аддзела прапаганды і агітацыі гаркома партыі тав. Карнееў.

У спрэчках таксама выступілі тт. Галаскоў (Упраўленне абласной канторы Дзяржбанка), Леончанка (начальнік абласнога Упраўлення працоўных рэзерваў), Ксяндзоў (сакратар Чыгуначнага райкома партыі), Ермашэнка (старшыня выканкома абласнога Совета дэпутатаў працоўных) і другія.

На сходзе з вялікай прамовай выступіў цёпла сустрэты сакратар ЦК КП(б)Б тав. Панамарэнка, які паставіў перад большэвікамі Віцебска канкрэтныя задачы па аднаўленню разбуранай немцамі народнай гаспадаркі.

Сход аднагалосна прыняў разгорнутую пастанову, накіраваную на няўхільнае выкананне рашэнняў VI пленума ЦК КП(б)Б.

З вялікім уздымам удзельнікі схода прынялі прывітальнае пісьмо правадыру народаў, Вярхоўнаму Галоўнакамандуючаму таварышу Сталіну.

Брэст

12—13 сакавіка тут адбываўся сход партарганізацыі горада. На парадку дня—абмеркаванне пастановы ЦК ВКП(б) аб палітычнай рабоце партарганізацый сярод насельніцтва заходніх абласцей БССР і вынікі VI пленума ЦК КП(б) Беларусі.

З дакладам выступіў сакратар Брэсцкага абкома і гаркома КП(б)Б тав. Тупіцын.

— Наша абласная і гарадская партарганізацыя,—гаворыць тав. Тупіцын,—дабілася поспехаў у справе аднаўлення прадпрыемстваў, транспарту, сувязі, сельскай гаспадаркі, культурных устаноў, а таксама ўстаноў аховы здароўя. Адноўлена і пушчана ў ход па вобласці больш 200 прадпрыемстваў мясцовай прамысловасці. У нашых адноўленых школах цяпер навучаецца 70 тысяч дзяцей. План хлебанарыхтовак па вобласці перавыканан. Звыш поўмільёна пудоў збожжа і амаль столькі-ж бульбы здадзена звыш плана ў фонд Чырвонай Арміі.

Аднак трэба адзначыць, што мы зрабілі яшчэ вельмі мала ў справе аднаўлення народнай гаспадаркі вобласці. Мы слаба арганізавалі палітмасавую работу сярод сялянства, якое складае больш 80 працэнтаў усяго насельніцтва вобласці, і якое доўгі час знаходзілася пад уздзеяннем нямецка-фашысцкай і нацыяналістычнай прапаганды. Мы яшчэ не закончылі работы па надзяленню зямлёй беззямельных і малазямельных сялян.

— Зямельнае пытанне,—гаворыць далей тав. Тупіцын,—асноўнае пытанне ў рабоце на вёсцы. Наша сялянства вякамі марыла аб зямлі, як пры царызме, так і ў гады панскай Польшчы. Толькі з устанаўленнем савецкай улады ў 1939—40 гг. сялянам было перададзена больш 50 тысяч гектараў зямлі. У часе акупацыі немцы адабралі ў сялян гэтую зямлю і арганізавалі 104 нямецка-панскія маёнткі.

Нямецкія грабежнікі адабралі ў сялян не толькі зямлю, але і жывёлу, інвентар, пасевы, прымусілі сялян працаваць на сябе. Адразу пасля выгнання нямецка-фашысцкіх захопнікаў мы аб'явілі аб аднаўленні савецкіх парадкаў землекарыстання. Аднак мы не давялі гэтую работу да канца. Мы недаацанілі ўсёй важнасці разгортвання агітацыйна-прапагандысцкай работы вакол гэтага пытання. Мы таксама не разгарнулі дастатковай работы па выкрыццю нямецка-фашысцкай нацыяналістычнай хлусні.

Партарганізацыя горада ўдзяляе недастаткова ўвагі выхаванню рабочых, якія ў большасці сваёй нядаўна прышлі ў нашу прамысловасць і транспарт, не прайшлі школы сацыялістычнага выхавання. Мала праводзіцца палітычных дакладаў і гутарак для рабочых нашых прадпрыемстваў. Марксісцка-ленінскае выхаванне інтэлігенцыі, большасць якой выхоўвалася і фарміравалася ва ўмовах панскай Польшчы пад уплывам нямецка-капіталістычнай ідэалогіі, у нас пастаўлена яшчэ зусім нездавальняюча. Асабліва гэта датычыць інтэлігенцыі Брэста. Нямногія настаўнікі прыцягнуты да культурна-асветнай, палітычнай работы.

Далей дакладчык падрабязна спыніўся на ходзе аднаўленчых работ. —За час, які прайшоў з дня вызвалення ад нямецкіх акупантаў,—гаворыць ён,—зроблена вялікая работа. Але яна ніяк не можа нас задаволіць. У горадзе нехапае электраэнергіі, не наладжана водазабеспячэнне, яшчэ не працуе лазня, няма тэатра і г. д. У гэтым вінавата ў першую чаргу гарадская партыйная арганізацыя, якая абавязана карэнным чынам палепшыць сваю работу ў галіне аднаўлення гарадской гаспадаркі.

Перад партыйнай арганізацыяй Брэста ў 1945 годзе стаяць вялікія і адказныя задачы. Асаблівую ўвагу мы павінны звярнуць на аднаўленне жыллёвага фонда, культурна-бытавых устаноў, на развіццё мясцовай прамысловасці. Мы абавязаны наладзіць узорную палітвыхаваўчую работу сярод насельніцтва, з чэсцю выканаць рашэнні VI пленума ЦК КП(б) Беларусі.

Па дакладу сакратара абкома тав. Тупіцына разгарнуліся ажыўленыя спрэчкі. Выступаўшыя камуністы рэзка крытыкавалі дрэнную работу аблбудтрэста і горкамгаса па аднаўленню гарадскіх прадпрыемстваў і жыллёвага фонда, дрэнную работу прадпрыемстваў гормесцпрома, слабае кіраўніцтва горсаветам аддзеламі народнай асветы і аховы здароўя.

— За 7 месяцаў,—сказаў у сваім выступленні тав. Садкевіч (горпромкамбінат),—13 прадпрыемстваў горпромкамбіната зусім мала выпусцілі прадукцыі. Да кіраўніцтва некаторымі прадпрыемствамі (скурзавод і іншыя) прымазаліся жулікі, якія расцягваюць дзяржаўнае дабро.

— Гарадскія прадпрыемствы,—гаворыць старшыня аблвыканкома тав. Сікорскі,—дрэнна працуюць яшчэ і таму, што адсутнічае электраэнергія. Дырэктар электрастанцыі тав. Хутас усё яшчэ складае планы аднаўлення электрастанцыі і нічога не робіць для забеспячэння горада электраэнергіяй, для нармальнай работы водаправода, лазні, для асвятлення прадпрыемстваў і ўстаноў горада. Дрэнна працуе міжрайгандаль (дырэктар тав. Грыб).

Аб недахопах арганізацыйна-партыйнай работы гаварыў на сходзе тав. Галышаў (гарком КП(б)Б). На радзе прадпрыемстваў і ўстаноў горада, як хлебакамбінат, аблбудтрэст і на некаторых другіх прадпрыемствах, яшчэ не створаны партарганізацыі. Сакратарамі партарганізацый на мясакамбінаце і электрастанцыі працуюць дырэктары гэтых-жа прадпрыемстваў. Гарком партыі мала дапамагае сакратарам пярвічных партыйных арганізацый у іх рабоце. Інструктары гаркома выкарыстоўваюцца няправільна, мала бываюць на месцах.

Таварыш Смаловік (гарком партыі) гаварыла аб недахопах работы партарганізацыі горада ў галіне палітычнай работы сярод насельніцтва. У кастрычніку мінулага года, гаварыла яна, гарком партыі прымацаваў партыйныя арганізацыі да былых выбарчых участкаў для работы сярод насельніцтва. Рад партыйных арганізацый (Днепрабугскі канал і другія) дрэнна выконваюць гэтае рашэнне, агітатары радка бываюць на ўчастках.

У спрэчках таксама выступілі тт. Пятухоў (хлебакамбінат), Емельянаў (Спіртзавод), Губенка (чыгуначны тэхнікум), Лыжын (Абком камсамола) і другія.

Сход прыняў разгорнутае рашэнне, у якім намеціў канкрэтныя мерапрыемствы па выкананню пастановы ЦК ВКП(б) аб разгортванні палітычна-масавай работы сярод насельніцтва і рашэнняў VI пленума ЦК КП(б) Беларусі.

І. БЕНЕДЗІКТАЎ

Намеснік наркома земляробства СССР

АБ ПЛАНЕ РАЗВІЦЦЯ СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРКІ НА 1945 г.

Мінулы 1944 год азнаменаваўся значнымі поспехамі сельскай гаспадаркі. У цяжкіх умовах вайны калгасы, МТС і соўгасы забяспечылі правядзенне веснавой сяўбы ў больш сціслыя тэрміны пры лепшай якасці палявых работ. Яны больш арганізавана завяршылі ўборку, дабіліся павышэння ўраджайнасці сельскагаспадарчых культур. Гэта забяспечыла павелічэнне валавых збораў і дзяржаўных нарыхтовак збожжа, бульбы, гародніны, буракоў, бавоўны, ільноваланна, маслічных і іншых. Павялічылася пагалоўе буйнай рагатай жывёлы, авечак і свіней у калгасах.

Не гледзячы на вялікія страты, нанесеныя нямецкімі захопнікамі, паспяхова ідзе аднаўленне сельскай гаспадаркі і ў раёнах, вызваленых ад нямецкай акупацыі.

У мінулым годзе многія раёны дабіліся значнага росту ўраджайнасці збожжавых культур.

Гэтыя поспехі — вынік павышэння працоўнай актыўнасці калгаснага сялянства, работнікаў соўгасаў і МТС.

Апублікаваныя пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б) аб плане сельскагаспадарчых работ і аб паляпшэнні насенняводства збожжавых культур з'яўляюцца важнейшымі дакументамі. Яны даюць усім калгасам, МТС, соўгасам і зямельным органам баявую праграму работ па далейшаму ўздыму сацыялістычнага земляробства.

Урад і партыя паставілі перад сельскай гаспадаркай у 1945 годзе новыя вялікія задачы. Упершыню за час вайны веснавая сяўба будзе праводзіцца на ўсёй тэрыторыі Савецкага Саюза. Галоўнай задачай пры рэалізацыі плана сельскагаспадарчых работ на 1945 год з'яўляецца ўсямернае павышэнне ўраджайнасці і павелічэнне валавога збору збожжа і іншых сельскагаспадарчых культур.

Пасеўная плошча ў гэтым годзе расшыраецца на 8.100 тысяч гектараў, у тым ліку ў калгасах на 5.900 тысяч. Найбольшае павелічэнне пасеўных плошчаў па калгасах прадугледжваецца ў раёнах, вызваленых ад нямецкай акупацыі. Тут прырост вызначаецца ў размеры 16 працэнтаў у параўнанні з мінулым годам. Па збожжавых культурах пасеўную плошчу калгасаў намечана расшырыць на 3,7 мільёна гектараў. Гэтае расшырэнне будзе праводзіцца галоўным чынам за кошт яравой пшаніцы пры адначасовым скарачэнні пасеваў проса ў некаторых абласцях. Намечана таксама павелічэнне пасеўных плошчаў па тэхнічных культурах звыш, чым на поўмільёна гектараў, у тым ліку па бавоўніку, ільну-даўгунцу, ільну-кудрашу і клешчавіне.

Планам 1945 года намечана павялічыць у параўнанні з мінулым годам пад'ём папараў на 36 працэнтаў, зяблева на 114 працэнтаў. Важнейшай задачай з'яўляецца таксама больш шырокае прымяненне мясцовых угнаенняў — гною, торфу і іншых.

У пастанове ўрада і партыі ёсць разгорнутая праграма мерапрыемстваў па далейшаму ўздыму сельскай гаспадаркі. Асноўнае пры рашэнні гэтай задачы заключаецца ў павышэнні культуры земляробства, у паляпшэнні якасці і своечасовым правядзенні ўсіх сельскагаспадарчых работ. Захаванне севазваротаў, увядзенне там, дзе іх не было, размяшчэнне культур па лепшых папярэдніках, павелічэнне папараў і своечасовая іх апрацоўка, рост плошчаў пад зяблівам, узнятым ва ўстаноўленыя тэрміны, унясенне ўгнаенняў і ўзорны догляд пасеваў, затрыманне снегу і веснавой вільгаці, правядзенне пасеваў адборным гатунковым насеннем і сяўба ў лепшыя агратэхнічныя тэрміны—вось пералік тых агратэхнічных мерапрыемстваў, ажыццяўленне якіх забяспечыць далейшы рост ураджайнасці.

Выкананне плана сельскагаспадарчых работ у значнай меры залежыць ад правільнага і найбольш поўнага выкарыстання ўсіх цяглавых рэсурсаў калгасаў і МТС. Перадавыя калгасы ўжо даўно падрыхтаваліся да таго, каб выкарыстаць на веснавых работах буйную рагатую жывёлу — валоў і малапрадуктыўных кароў, стварылі неабходныя запасы кармоў. Рабочыя коні ў такіх калгасах да пачатку палявых работ ставяцца на падкорм і адпачынак. Паляпшэнне выкарыстання машынна-трактарнага парка, выкананне МТС вытворчых абавязацельстваў перад калгасамі і правядзенне ўсіх работ у лепшыя агратэхнічныя тэрміны з высокай якасцю — з'яўляюцца важнейшай умовай забяспечання высокага ўраджаю. МТС у бягучым годзе абавязаны правесці ў калгасах работу, якая па аб'ёму будзе больш, чым у мінулым годзе на 18 працэнтаў. Ва ўмоўным ворыве гэта азначае павелічэнне амаль на 20 мільёнаў гектараў.

Паспяховае вырашэнне задач, пастаўленых перад сельскай гаспадаркай на 1945 год, перш за ўсё, будзе залежаць ад таго, як мы справімся з правядзеннем веснавой сяўбы. Падрыхтоўка да вясны вядзецца зараз у большасці абласцей, краёў і рэспублік лепш, чым у мінулым годзе. Трактараў адрамантавана на 8 тысяч штук больш, чым у 1944 годзе. Насення збожжавых культур засыпана ў калгасах на 11 мільёнаў цэнтнераў больш. Накапленне і вывазка на калгасныя палі мясцовых угнаенняў таксама ідзе больш высокімі тэмпамі. Але, зразумела, гэта не дае падстаў для супакаення. Ёсць яшчэ нямала абласцей, раёнаў і калгасаў, якія нецярпіма адстаюць з падрыхтоўкай да сяўбы. Нават там, дзе насенне, напрыклад, у цэлым па вобласці засыпана поўнасцю, ёсць раёны і калгасы, якія не забяспечылі ўсю плошчу насенным матэрыялам. З гэтым, зразумела, нельга мірыцца. Шляхам пераразмеркавання пасеўных фондаў неабходна дабіцца, каб ні адзін гектар не астаўся незасеяным.

Асаблівае значэнне набывае зараз шырокая работа па затрыманню снегу і талых вод на калгасных і соўгасных палях, падрыхтоўка да правядзення сяўбы ў самыя сціслыя тэрміны. Выключная ўвага гэтым мерапрыемствам тлумачыцца не толькі тым, што ў радзе месц снежны пакроў невялікі, але і тым, што вясна, якая спазнілася ў гэтым годзе, абавязвае правесці палявыя работы ў тэрміны, больш сціслыя, чым звычайна. Намаганні калгаснікаў, работнікаў МТС і соўгасаў, кіраўнікоў савецкіх і партыйных органаў павінны быць накіраваны да таго, каб паспяхова справіцца з усімі гэтымі задачамі.

У кароткі тэрмін, што астаўся, трэба забяспечыць поўную гатоўнасць да вясны кожнага раёна і калгаса, кожнай МТС. Трэба прадугледзець усе дробязі, усё загадзя падрыхтаваць і праверыць. У радзе раёнаў зараз наладжваюцца спецыяльныя агляды гатоўнасці МТС і калгасаў да веснавой сяўбы. На такіх аглядах старанна і крапатліва правяраецца кожная дробязь. Гэта дасць магчымасць ліквідаваць выяўленыя недахопы, асабліва на рамонце трактараў і сельскагаспадарчых машын. Вопыт перадавых МТС і брыгад вучыць, што чым акуратней і лепш адрамантавана машына, тым больш паспяхова будзе яна працаваць у полі. Трэба падкрэсліць важную ролю калгасных кузняў у арганізацыі своечасовага рамонту калгаснага інвентару, бо калі праўленне калгаса не паклапоціцца аб замацаванні найбольш вопытных кадраў, не забяспечыць кузню ўсім неабходным для нармальнай работы, то ўсе размовы аб добрым рамонце так і астануцца размовамі.

Няма сумнення, што ў арганізацыі рамонтных работ, як і ў ажыццяўленні іншых мерапрыемстваў, прадугледжаных пастановай Соўнаркома СССР і ЦК ВКП(б), гарадскія арганізацыі, фабрыкі, заводы і майстэрні яшчэ больш расшыраць у гэтым годзе сваю дапамогу МТС і калгасам. Аднак, разлічваючы на гэтую дапамогу, трэба памятаць, што без шырокага праяўлення мясцовай ініцыятывы, без выкарыстання ўсіх магчымасцей на месцы нельга добра падрыхтавацца да сяўбы, нельга паспяхова правесці ўсе палявыя работы.

Важнейшым мерапрыемствам у падрыхтоўцы да сяўбы, як вядома, з'яўляецца складанне вытворча-фінансавых і рабочых планаў у калгасах, укамплектаванне брыгад і звенняў, замацаванне за імі зямельных участкаў, а таксама заключэнне дагавароў МТС з калгасамі на вытворчае абслугоўванне. Дагавор — асноўны дакумент, які чотка вызначае ўзаемаадносіны МТС з калгасамі, іх узаемныя абавязацельствы. Ён павінен быць складзен так, каб пры правядзенні ўсіх работ, што выконвае МТС, захоўваліся жорсткія тэрміны, забяспечвалася высокая якасць. Работу МТС і трактарных брыгад трэба ацэньваць не толькі па колькасці выпрацаваных гектараў мяккага ворыва, а адначасова і па размерах ураджаю.

У гэтым годзе, як ніколі раней, трэба павысіць патрабавальнасць аграномаў да якасці сяўбы і ўсіх іншых работ. Справа чэсці ўсіх аграномаў праявіць большэвіцкую непрымірымасць да бракаробаў, не дапусціць дрэннай якасці палявых работ. Бясспрэчна заслугоўваюць асуджэння тыя аграномы МТС, якія пад выглядам фальшывай эканоміі гаручага міряцца з фактамі мелкага ворыва і дапускаюць брак у рабоце трактарных брыгад.

Барацьба за паспяховае выкананне плана работ немысліма без далейшага паляпшэння арганізацыі вытворчых працэсаў у МТС, без паляпшэння дзейнасці раённых зямельных аддзелаў, павышэння іх аўтарытэту. Асабліва вялікай увагі заслугоўваюць адстаючыя машынна-трактарныя станцыі. Перадавыя МТС, як правіла, працуюць у тых-жа ўмовах, як і ўсе астатнія. Яны не адрозніваюцца ад іншых па становішчу трактарнага парка, яны не карыстаюцца якімі-небудзь перавагамі ў забеспячэнні запаснымі часткамі і гаручым. Іх поспех тлумачыцца, перш за ўсё, правільнай арганізацыяй кіраўніцтва. Значыць, працаваць так, як перадавыя МТС, дабіцца такіх-жа высокіх паказчыкаў можа любая МТС. Для гэтага, перш за ўсё, неабходна выкарыстаць вопыт перадавых МТС, узняць культуру кіраўніцтва, палепшыць справу ўпраўлення.

Пашырэнне вопыту перадавікоў вытворчасці, разгортванне сацыялістычнага спаборніцтва з'яўляецца важнейшай задачай зямельных органаў, партыйных і савецкіх арганізацый. У мінулым годзе ва ўсесаюзным спаборніцтве ўдзельнічалі мільёны калгаснікаў і калгасніц. Многія з іх дабіліся выключных поспехаў. Так, звяно Бурмістрава з калгаса Грыгор'еўскае, Луховіцкага раёна, Маскоўскай вобласці, атрымала азімай пшаніцы 53 цэнтнеры з гектара, звяно Наталлі Руднёвай з калгаса «Красный пахарь», Абаянскага раёна, Курскай вобласці, вырасціла ўраджай проса роўны 50,7 цэнтнера з гектара. Звяно Тамары Крутавай з калгаса Северскае, Каломенскага раёна, Маскоўскай вобласці, сабрала з гектара 835 цэнтнераў бульбы. Звяно Ксені Галавіной з калгаса «Победа», Багародскага раёна, Тульскай вобласці, атрымала з гектара 1.134 цэнтнеры цукровых буракоў. Звяно Кумры Абдурахімава з калгаса імені Кагановіча, Какташскага раёна, Таджыкскай ССР, сабрала 115 цэнтнераў бавоўны. Трактарныя брыгады Дар'і Гармаш і Марыі Кастрыкінай з Рыбноўскай МТС, Шульгі з Лебядзінскай МТС, Сумскай вобласці, выпрацавалі на 15-сільны трактар ад 1.600 да 1.866 гектараў умоўнага ворыва, дабіліся значнай эканоміі гаручага і забяспечылі высокі ўраджай на палях, апрацаваных брыгадамі.

Усімі спосабамі трэба шырока распаўсюджваць і ўкараняць у практыку вопыт перадавікоў. Спецыяльныя плакаты, якія паказваюць у нагляднай форме прыёмы іх работы, баявыя лісткі, сістэматычнае асвятленне ў абласных і раённых газетах, перадачы па радыё — усё павінна быць выкарыстана для шырокай папулярызацыі гэтага вопыту. Апрача таго, трэба і саміх перадавікоў прыцягваць для правядзення гутарак і лекцый, на якіх яны могуць расказаць аб сваіх метадах і прыёмах работы. Паказ вопыту перадавых людзей сельскай гаспадаркі, шырокая агітацыйна-масавая работа дапаможа больш паспяхова справіцца з усімі задачамі, пастаўленымі партыяй і ўрадам перад калгаснікамі і калгасніцамі, перад работнікамі МТС і соўгасаў.

Гістарычныя перамогі Чырвонай Арміі, якая вызваліла родную краіну ад нямецкіх захопнікаў і громіць зараз гітлераўцаў на нямецкай зямлі, натхняюць савецкае сялянства на новыя працоўныя подвігі. «Поўная перамога над немцамі цяпер ужо блізка, — гаворыць таварыш Сталін. — Але перамога ніколі не прыходзіць сама, яна здабываецца ў цяжкіх баях і ва ўпорнай працы». Мільёны працаўнікоў калгасных палёў зробяць усё для таго, каб узмацніць сваю дапамогу фронту, наблізіць дзень перамогі над ненавісным ворагам.

УЗАЕМНАЯ ПРАВЕРКА

Пачалося гэта так. Дэталёва абмеркаваўшы пастанову партыі і ўрада аб плане развіцця сельскай гаспадаркі на 1945 год, калгаснікі сельскагаспадарчых арцеляў імені Кірава, імені Сталіна і «Сталінскі заклік» рашылі зрабіць узаемную праверку падрыхтаванасці да веснавой сяўбы. У гэтую праверку ўключылі і калгас імені Леніна.

Напярэдадні праверкі ў калгасе імені Леніна работа ішла звычайным парадкам. Калгасны каваль тав. Грыб рамантаваў сельскагаспадарчы інвентар, конюх Андрэй Крук клапатліва даглядаў коней, у свірнах пералапачвалі насенне, а некалькі калгаснікаў працавалі ў лесе, завяршаючы выкананне плана нарыхтовак і вывазкі драўніны. Ніхто не спадзяваўся, што заўтра ў іх будзе незвычайны дзень — дзень узаемнай праверкі.

Не паспела яшчэ і добра развіднець, як у калгасную кантору ўвайшоў старшыня калгаса імені Сталіна тав. Рыжкоўскі. Следам за ім прыбылі тав. Малашонак — старшыня калгаса «Сталінскі заклік» і тав. Верабейчык — старшыня калгаса імені Кірава. З імі былі і брыгадзіры паляводчых брыгад.

Калі па просьбе прыехаўшых сабраўся актыў калгаса імені Леніна, камісія пачала сваю работу. Спачатку праверылі калгасную кузню. У ёй стаялі 11 адрамантаваных плугоў, побач ляжалі 20 баран «Зіг-Заг» з навостранымі зубамі. У ёй-же ляжалі 20 акутых стальваг. Дзесяць плугоў і некалькі драўляных баран яшчэ чакалі рамонту.

Убачыўшы гэта, старшыня калгаса імені Сталіна тав. Рыжкоўскі, спытаў:

— Што, рамонт інвентару не закончылі?

— Не, — адказаў брыгадзір тав. Багрыцэвіч. — У нас яшчэ і плугі толькі напалавіну адрамантавалі, — дадаў ён.

Уважліва праверыўшы якасць адрамантаваных плугоў, старшыня калгаса імені Кірава тав. Верабейчык заўважыў:

— Вось гэты плужок араць не будзе! Яго нарог глядзіць не туды.

З кузні пайшлі ў канюшню. Тут быў узорны парадак. Старшы конюх Андрэй Крук ачышчаў з-пад жалабоў толькі што папярушанае коньмі сена, раўняў падсцілку і, не спыняючы работы, адказваў на запытанні камісіі.

— У нас 41 конь, з якіх 30 рабочых, а астатнія—маладняк. Сутачны паёк каня — 4 кілаграмы бульбы, 5 кілограмаў аўсянай мякіны, 4 кілаграмы сена, 2 кілаграмы аўса і 4 кілаграмы аўсянай саломы. У часе сяўбы гэты рацыён будзе падвоен. Ёсць чым падвоіць яго, — дадаў задаволена конюх.

Недалёка ад канюшні ў спецыяльным памяшканні была збруя. На сценах вісела 28 адрамантаваных хамутоў, 40 пар новых пастронкаў, 30 падпінкаў і 25 лейцаў.

— А дзе-ж вашы дугі?—запытаў брыгадзір з калгаса імені Кірава.

Адразу выявілася, што пра нарыхтоўку дуг у гэтым калгасе не паклапаціліся. Знайшлі ўпушчаныя «дробязі» і ў часе праверкі калёс. Некаторыя калёсы не маюць пасцеляў, заставак.

Сакавіцкі змрок ужо ахутваў зямлю, калі камісія суседніх калгасаў заканчвала складанне актаў праверкі падрыхтаванасці да сяўбы калгаса імені Леніна. У гэтых актах было ўказана і на неабходнасць паўторнай ачысткі насення, збору попелу і курынага памёту. Асаблівую ўвагу камісія звярнула на хутчэйшую вывазку ў поле гною.

Вечарам калгаснікі сельгасарцелі імені Леніна сумесна з прадстаўнікамі трох суседніх калгасаў горача абмяркоўвалі вынікі праверкі, намячалі канкрэтныя мерапрыемствы па лепшай падрыхтоўцы да веснавой сяўбы.

А на другі дзень некалькі калгаснікаў з сельгасарцелі імені Леніна выехалі на такую-ж праверку ў калгас імені Кірава, затым у «Сталінскі заклік» і ў калгас імені Сталіна. Яны правяралі таксама ўважліва, сур'ёзна і ўсебакова, адзначаючы розныя дробныя недахопы. Камісія закончыла праверку і падагуліла вынікі сваёй работы: лепш за ўсіх падрыхтаваўся да веснавой сяўбы калгас імені Кірава, горш — «Сталінскі заклік».

Раўняцца па перадавому калгасу, хутчэй вывезці ў поле гной, адрамантаваць усе плугі і бараны, яшчэ раз праверыць насенне, — вось што прапанавалі суседзі калгасу «Сталінскі заклік».

Міх. СІРОТКА.

Рудзенскі раён,
Мінскай вобласці.

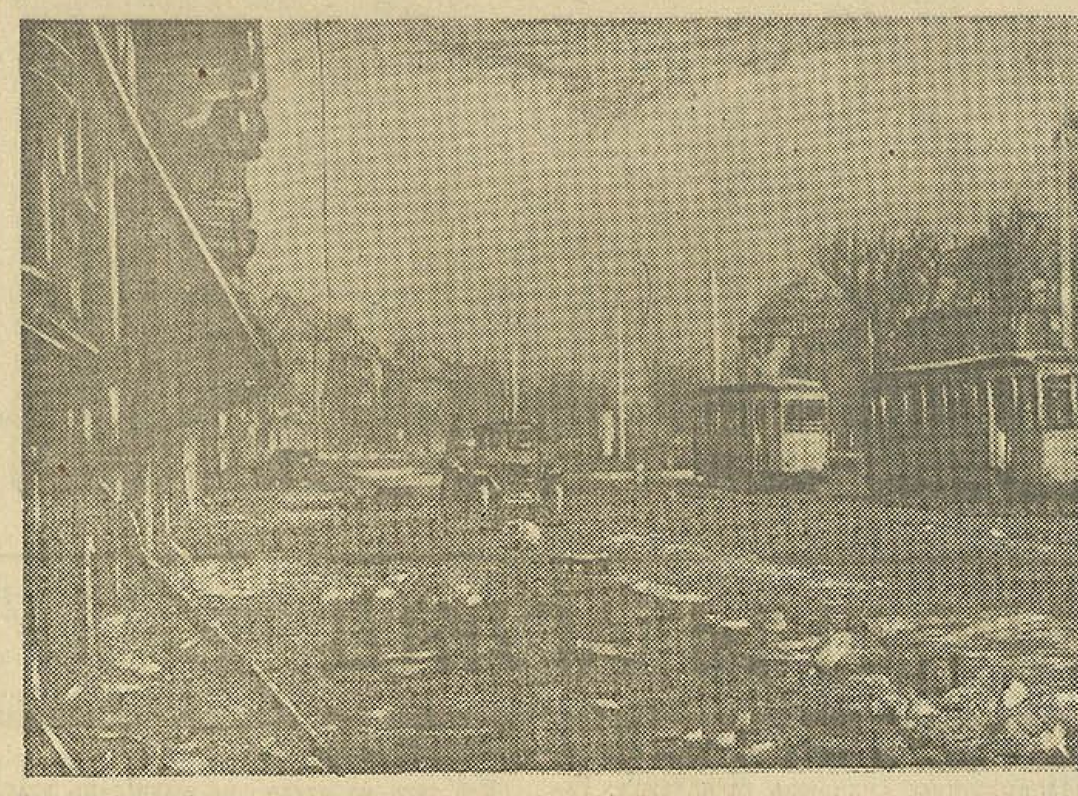

Першы Украінскі фронт.
Адна з вуліц Брэслау, захопленага нашымі войскамі.
Фото Р. Мазелева і Б. Лосіна (фотахроніка ТАСС).

ПЯТРУСЬ БРОЎКА

ПЕРАД ВЯСНОЙ

Чэзне вораг, нікне густа...
Добрыя навіны!
Прычакаў Іван Капуста
Радасныя часіны.

Тры сыны яго, салдаты
Нішчаць набрыдзь злую —
Б'юць за Одэрам гарматы,
Бацька хлопцаў чуе.

Хай-жа знаюць, што старому
Шлях праклалі ясны —
Гоніць з Прусаў ён дадому
Статак свой калгасны.

Ці ідзе ён праз сасоннік,
Ці ідзе палянкай —
Усё гамоніць і гамоніць
Трубка-берасцянка.

Ці вятры прамчацца з шумам,
Ці снягі закруцяцца —
Адлятаюць яго думы
Аж да Беларусі.

І ўстаюць перад вачамі,
Як жывыя быццам —
Рэкі, пожні з паплавамі,
Чыстыя крыніцы.

І Капусту бор сасновы
Гулка зазывае...
Перад ім ідуць каровы,
Галасна рыкаюць.

Знае ён і тым часінам
Край залечыць раны —
Паязды вязуць імкліва
Скарб адваяваны.

Бачыць ён — людзей багата
Па шляхах вандруе...
Сустракаюцца салдаты,
Весела жартуюць:

— Многа Гітлер нахапаўся
І кароў і коней...
Ты варочайся, не бойся,
Адаб'ём, пагонім!

— Добра, — кажа ён, — нічога,
Хоць і староваты,
Незалёкая дарога,
Што вядзе да хаты.

Стрэну сёння да змяркання
Родную старонку,
Ён байцам на развітанне
Пайграе звонка.

Ды ідзе сабе па свеце,
Ціха разважае —
Недзе ўнукі, недзе дзеці
Малака чакаюць.

Па шляхах ляжыць далёка
І здаецца быццам,
Што трава пад пульхным снегам
Стала варушыцца.

Чуе ён — з вясной прыходзяць
Залатыя днямі —
З гэтым статкам над Бярозай
Пойдзе мурагамі.

Люты 1945 г.

НЕЦЯРПІМАЯ МАРУДНАСЦЬ

З пачатку II квартала поўным ходам разгорнуцца аднаўленчыя будаўнічыя работы. Да гэтага часу неабходна мець адпаведныя рэзервы будаўнічых матэрыялаў, якія-б забяспечылі высокія тэмпы будаўніцтва.

Прадпрыемствы Гродненскага трэста будаўнічых матэрыялаў могуць выпускаць самую разнастайную прадукцыю—ад цэглы і пліт—да складаных труб і кровельнага матэрыялу. Але не ўсе заводы гэтага трэста падрыхтаваны да пуску. На буйнейшым заводзе № 15—20 не хапае 80 працэнтаў рабочай сілы.

З 15 цагельных заводаў Гродненскага аблмясцпрома адрамантавана толькі 7. 24 лясныя і крэйдавыя заводы толькі напалавіну забяспечаны рабочай сілай.

У вобласці зусім не вырашана пытанне адносна выпрацоўкі такіх матэрыялаў, як цвікі, пячное ліццё, скабяныя вырабы, без якіх немагчыма ні адно будаўніцтва. Трэст будаўнічых матэрыялаў і аблмясцпром маюць магчымасць арганізаваць майстэрні і цэхі па выпуску гэтых дэфіцытных матэрыялаў. Але гэтай справе не ўдзяляецца належнай увагі.

Будаўнічыя арганізацыі павінны па-сапраўднаму арганізаваць набор рабочай сілы. Але дырэктары трэстаў і заводаў не выкарыстоўваюць сваіх магчымасцей. Яны не прымаюць рашучых захадаў для своечасовага вырашэння гэтага пытання і чакаюць пакуль ім дадуць рабочую сілу.

Не дапамагаюць заводам у справе забеспячэння рабочай сілай і некаторыя выканкомы райсоветаў дэпутатаў працоўных. Так, Сапоцкінскі райвыканком наогул адмаўляецца ад удзелу ў наборы рабочай сілы. Гродненскі сельскі раён замест 745 чалавек даў толькі 32. Нават Гродненскі гарвыканком, на долю якога прыпадае амаль палавіна ўсіх будаўнічых работ, не ўдзяліў належнай увагі гэтаму пытанню. Замест 650 чалавек гарвыканком даў толькі 60.

У самы кароткі час неабходна адрамантаваць і пусціць на поўную вытворчую магутнасць заводы, якія выпрацоўваюць будаўнічыя матэрыялы, забяспечыць іх рабочай сілай. Трэба ўлічыць, што ў гэтым годзе на прадпрыемствы прыдзе вялікая колькасць моладзі, якая не мае кваліфікацыі і вытворчых навыкаў. Таму неабходна арганізаваць навучанне маладых рабочых вытворчым спецыяльнасцям, стварыць ім адпаведныя матэрыяльна-бытавыя ўмовы і наладзіць сярод іх масава-палітычную работу.

Толькі добрая арганізацыя забяспечыць поспех будаўнічага сезона.

М. ВЛАДЗІМІРАЎ.

Торфзавод „Татарка" рыхтуецца да сезона

Яшчэ з восені на торфазаводзе «Татарка» разгарнулася старанная падрыхтоўка да сезона 1945 года. Было падрыхтавана звыш 150 гектараў балота, адноўлена і пракапана 15 кіламетраў канаў.

Тарфянікі працавалі, не шкадуючы сіл. З трафейных частак яны сабралі аўтамашыну, адрамантавалі 5 торфаздабываючых машын, дрэзіну. Зрабілі 21 ваганетку і перашылі 12 кіламетраў вузкакалейных ліній, пусцілі ў ход электрастанцыю, якая не толькі забяспечвае рабочы пасёлак завода і майстэрні электраэнергіяй, але дае святло і на станцыю Ясень.

Ужо адноўлены і працуюць патрэбныя торфазаводу лесапілка, механічны і сталярны цэхі.

Вялікая работа праведзена па рамонту жылых будынкаў: 1200 рабочых забяспечаны кватэрамі.

Каб пусціць у ход торфазавод «Татарка» патрабавалася выключная энергія ўсяго калектыва, бо торфаздабываючыя машыны, транспарт, абсталяванне цэхаў, электрастанцыя, жылыя і культурна-бытавыя памяшканні былі поўнасцю разбураны немцамі.

Калектыў добра спраўляецца са сваімі задачамі. Многія рабочыя значна перавыконваюць нормы выпрацоўкі. Сталяры Шычко і Данюк штодзённа даюць па паўтары нормы. Слесар механічнага цэха Клачкоў выконвае свой план на 190 працэнтаў. Лепшыя стаханаўцы накіраваны на курсы машыністаў, майстраў і дзесятнікаў.

Але прадпрыемства яшчэ адстае з вывазкай торфу. На палях сушкі ляжыць каля 3.000 тон гатовай прадукцыі, якую неабходна неадкладна вывезці да шырокай калеі.

Да Айчыннай вайны торфазавод «Татарка» быў адным з перадавых прадпрыемстваў рэспублікі. Ён штогод даваў краіне 60 тысяч тон высокаякаснага торфу. Калектыў завода імкнецца добра і своечасова падрыхтавацца да сезона, каб і цяпер заняць перадавое месца ў тарфяной прамысловасці рэспублікі.

Г. ВАЎЧОК.

Усебеларускае соцыялістычнае спаборніцтва МТС і МТМ

800 гектараў на кожны трактар

ЕЛЬСК. (Кар. «Звязды»). Як толькі былі атрыманы газеты са зваротам ініцыятараў усебеларускага спаборніцтва МТС, ельскія трактарысты сабраліся на нараду — сход, каб абмеркаваць гэты важны дакумент і сказаць сваё слова ў адказ прапойскім трактарыстам. З вялікай увагай знаёміліся яны з прапановай прапойскіх трактарыстаў аб вырошчванні ў нашай рэспубліцы трактарыстаў—паўтаратысячнікаў, тысячнікаў, васьмісотнікаў, сямісотнікаў і трактарыстаў-пяцісотнікаў. Пасля таго як зварот быў абмеркаван, трактарысты пачалі ўносіць канкрэтныя прапановы.

— Лепшым нашым падарункам для радзімы і Чырвонай Арміі будзе высокая выпрацоўка на трактар. Я абавязваюся выпрацаваць на свой калёсны трактар 1.000 гектараў у пераводзе на мяккае ворыва, — сказаў трактарыст Арсень Канавод.

Яго прыкладу паследвалі трактарысты Пётр Ястрэмскі, Андрэй Кручкоў. Кожны з іх таксама абавязаўся выпрацаваць за сезон па тысячы гектараў.

У канцы схода ельскія трактарысты ўзялі на сябе абавязацельствы: выпрацаваць у сярэднім на кожны калёсны трактар 800 гектараў, зэканоміць 10 працэнтаў гаручага і 5 працэнтаў змазачнага матэрыялу.

Алесь ЛЯСНЫ.

Водную энергію рэк—на службу працоўным

КРУПКІ. (Кар. «Звязды»). Многа энергіі тоіць у сабе Бобр і іншыя рэкі раёна. Іх воды могуць круціць сотні млынавых каменняў і даваць танную электраэнергію для многіх калгасаў. На гэта звярнулі ўвагу мясцовыя партыйныя і совецкія работнікі.

Як толькі раён быў вызвален ад нямецкіх акупантаў у буйнейшых сёлах пачалі аднаўляць і будаваць новыя вадзяныя млыны. Пяць буйнейшых млыноў, разбураных немцамі, аднавіў райпромкамбінат. Тут штодзённа перамолваюцца тысячы пудоў збожжа, выпрацоўваюцца крупы розных гатункаў.

Але на адных млынах не спыніліся калгаснікі мясцовай прамысловасці. У раёне паўстала пытанне аб будаўніцтве электрастанцый і ператварэнні энергіі мясцовых рэк у каштоўную электрычную энергію. Знайшліся ініцыятары гэтай важнай справы. 1 кастрычніка ў Бабры побач з млынам пачала працаваць новая гідраэлектрастанцыя і дала святло ў калгасныя хаты і ва ўстановы Бобрскага сельсовета. Другая гідраэлектрастанцыя пабудавана ва Ухвалі.

Адноўлена і працуе Крупская гідраэлектрастанцыя, якая была разбурана немцамі. Яна дае электрычнае святло МТС, у арцелі і раённыя ўстановы, а таксама ў кватэры працоўных.

Выканаць план лову рыбы

У першым квартале гэтага года прадпрыемствы рыбнай прамысловасці нашай рэспублікі павінны, згодна плана, на азёрах і рэках выплавіць 4.000 цэнтнераў рыбы. На 10 сакавіка гэты план выканан толькі на 43 працэнты.

Па-баявому арганізавалі падлёдавы лоў рыбы ў Пінскай, Маладзечненскай і Бабруйскай абласцях. Тут для лоўлі скарысталі ўсе прылады лову, паміж арцелямі і рыбалавецкімі брыгадамі было шырока разгорнута соцыялістычнае спаборніцтва. У выніку атрыманы нядрэнныя рэзультаты. Пінскі рыбтрэст на 10 сакавіка выканаў план 1-га квартала на 103 працэнты. Тут налоўлена 510 цэнтнераў рыбы.

Паспяхова спраўляецца з выкананнем плана і Нарачанскі рыбпрамгас. Рыбакі гэтай гаспадаркі налавілі ўжо 396 цэнтнераў рыбы і выканалі квартальнае заданне на 99 працэнтаў. Бабруйскі рыбзавод квартальны план выканаў на 120 працэнтаў.

Побач з гэтымі перадавымі прадпрыемствамі рыбнай прамысловасці рад рыбзаводаў недапушчальна адстае. Так магілёўскі рыбзавод выканаў квартальную праграму ўсяго на 15 працэнтаў, віцебскі—на 17 працэнтаў, лепельскі — на 22 працэнты.

Гэтыя рыбзаводы і рад другіх не дадалі працоўным рэспублікі сотні цэнтнераў свежай рыбы.

Зусім сарваў лоўлю рыбы полацкі рыбзавод (дырэктар тав. Іваноў). Не гледзячы на наяўнасць вялікай колькасці азёр і рэк у вобласці, полацкі рыбзавод з трох невадаў скарыстоўвае на лоўлі толькі адзін, і то з вялікімі перабоямі. Тут не арганізаван выхад на лоўлю рыбы калгасных рыбалавецкіх брыгад. У выніку такой дрэннай работы полацкі рыбзавод выканаў план квартала толькі на... 4 працэнты. Як ні дзіўна, а кіраўнікі полацкіх партыйных і совецкіх арганізацый мірацца з такім агідным становішчам.

Г. НІКАЛАЕЎ.

РЫХТУЮЦЦА 658 КВАЛІФІКАВАНЫХ ТРАКТАРЫСТАЎ

МАЗЫР. (Кар. «Звязды»). Машынна-трактарныя станцыі вобласці рыхтуюць кадры высока-кваліфікаваных вадзіцеляў машын. На курсах навучаецца 496 трактарыстаў і 162 трактарысты праходзяць перападрыхтоўку. Апрача таго пры кожнай МТС рыхтуюцца рамонтныя рабочыя, якія ў часе палявых работ будуць выязджаць у трактарныя брыгады на палі.

Абласная школа механізацыі сельскай гаспадаркі рыхтуе 34 брыгадзіраў трактарных брыгад і 27 камбайнераў. Да пачатку ўборкі ўраджаю будзе падрыхтавана 50 камбайнераў.

Пачалі працаваць курсы шофераў.

ЗРОБІМ МІНСК КВІТНЕЮЧЫМ ГОРАДАМ!

ПРА БУДАЎНІЧЫЯ РАБОТЫ І НЕПАВАРОТЛІВЫХ КІРАЎНІКОЎ

Мінску немцы нанеслі велізарныя страты. Яны знішчылі амаль усю прамысловасць, комунальную гаспадарку, транспарт. Яны разбурылі жыллёвы фонд сталіцы.

Вызвалены беларускі народ з небывалым энтузіязмам узяўся за аднаўленне народнай гаспадаркі. Жыхары Мінска з першых дзён вызвалення роднага горада прыступілі да залечвання яго цяжкіх ран. Тысячы мінчан усю восень, не пакладаючы рук, працавалі па навядзенню парадку ў горадзе, ка нарыхтоўцы будаўнічага матэрыялу. Народны пачын прынёс добрыя вынікі. Горад пакрыўся штабялямі цэглы, грудамі бэлек, радыятараў і іншага будматэрыялу.

У гэтым годзе размах аднаўленчых работ павінен непараўнальна вырасці. Партыя і ўрад паставілі вялікія задачы перад партыйнымі і совецкімі арганізацыямі ў справе хутчэйшага аднаўлення Мінска. На аднаўленне сталіцы ўрадам асігнавана велізарная сума—212 мільёнаў рублёў. Толькі па лініі мінскага горсовета ў 1945 годзе павінна быць асвоена 31,5 мільёна рублёў. З гэтай сумы 15 мільёнаў рублёў прыпадае на жыллёвае будаўніцтва, больш 5 мільёнаў рублёў — на комунальнае, 1.699 тысяч рублёў—на добраўпарадкаванне горада, больш 3 мільёнаў рублёў—на будаўніцтва па лініі народнай асветы, каля 2 мільёнаў рублёў—па лініі аховы здароўя і 1.700 тысяч рублёў на капітальны рамонт жыллёвага фонду.

План 1945 года прадугледжвае разнастайнае будаўніцтва па ўсіх ведамствах. Разам з аднаўленнем 15 вялікіх жыллёвых дамоў, гасцініцы «Беларусь», 1-й і 2-й гасцініц, павінны быць адноўлены 17, 18 і 25 сярэднія школы, Палац піонераў, гаспадарчы корпус падінстытута, інтэрнат для студэнтаў. У гэтым годзе павінны быць зданы ў эксплаатацыю Тэатр оперы і балета, Белдзяржкансерваторыя, Дом кампазітара, летні тэатр. Павінны быць таксама закончаны будаўніцтвам цэнтральная паліклініка, медінстытут, хімфармзавод, радзільны дом, яслі, інстытут фізіятэрапіі. Намечана аднаўленне дамоў Советаў, Акадэміі навук, Белкомунбанка і рад іншых аб'ектаў.

У плане ўдзелена вялікая ўвага добраўпарадкаванню горада—аднаўленню вадаправода, каналізацыі, лазне-пральных прадпрыемстваў, трамвая.

План вялікі, і здавалася-б, што кіраўнікі арганізацый, якія ў першую чаргу адказваюць за аднаўленне горада, павінны па-сапраўднаму ўзяцца за рэалізацыю гэтага плана, па-баявому падрыхтавацца да будаўнічага сезона 1945 года. Аднак гэтага на практыцы не відаць.

Канчаецца першы квартал 1945 года, а ў горадзе, па сутнасці, яшчэ зусім не распачаты будаўнічыя работы. Больш таго, да гэтага часу толькі на 10 працэнтаў, на вызначаных да адбудовы аб'ектаў, складзены праектныя каштарысы. Белдзяржпраект, спасылаючыся на розныя аб'ектыўныя прычыны, безадказна адносіцца да гэтай справы і затрымлівае яе.

Падрыхтоўчыя работы да будаўніцтва знаходзяцца ў выключна дрэнным становішчы. У першым квартале поўным ходам павінны былі разгарнуцца будаўнічыя работы па аднаўленню гасцініцы «Беларусь» з асваеннем 600 тысяч рублёў, 107-кватэрнага дома на рагу вуліц Совецкай і Даўгабродскай з выдаткаваннем 400 тысяч рублёў, жылога дома па вуліцы Кірава і многіх іншых аб'ектаў. Праходзіць тэрмін, а работы ні на адным з аб'ектаў яшчэ не пачаты.

У першым квартале гэтага года на аднаўленне Мінска па лініі горсовета павінна было быць скарыстана 15,4 мільёна рублёў. Гэтыя сродкі амаль не пачалі асвойвацца.

Наркаматы грамадзянскага будаўніцтва і комунальнай гаспадаркі, Упраўленне па аднаўленню Мінска, горсовет не скарысталі і зімовы перыяд для нарыхтоўкі і завозу неабходных будаўнічых матэрыялаў. Выдзеленыя будаўнічыя матэрыялы да гэтага часу не завозяцца ў Мінск. Так, у Валкавыску знаходзіцца цэмент, які прызначан для сталіцы, у Лідзе — цвікі, у Гатаміцы (пад самым Мінскам) лесаматэрыялы і г. д.

Падсобныя майстэрні Упраўлення па аднаўленню Мінска працуюць не з поўнай нагрузкай, часта прастойваюць і таму нарыхтоўка піламатэрыялаў ідзе вельмі марудными тэмпамі. Упраўленне магло даўно ўжо ўстанавіць уласныя рухавікі і забяспечыць бесперабойную работу піларам. Але гэта не зроблена.

У першым квартале гэтага года Упраўленне па аднаўленню Мінска (начальнік тав. Новаш) павінна было выканаць падрадных будаўнічых работ на 6.492 тысячы рублёў і на 1.600 тысяч рублёў уласных будаўнічых работ. За студзень і люты месяцы Упраўленне асвоіла толькі 290,7 тысячы рублёў па падраднаму будаўніцтву і 454,4 тысячы па ўласнаму будаўніцтву (майстэрні, склады, інтэрнаты, абсталяванне). Такі нізкі паказчык асваення сродкаў гаворыць аб тым, што Упраўленне не разгарнула не толькі будаўнічых работ, але нават па-сапраўднаму не падрыхтавалася да будаўніцтва.

Становішча спраў ва Упраўленні выклікае трывогу. Непаваротлівасць, безыніцыятыўнасць і безадказнасць кіраўнікоў з'яўляюцца галоўнай прычынай такога становішча.

Вельмі дрэнна абстаіць справа з падрыхтоўкай рабочых кадраў. Гэтае пытанне ўпусцілі і Упраўленне па аднаўленню Мінска і горсовет. Кіраўнікі Упраўлення не падрыхтаваліся да прыёму рабочай сілы. Інтэрнаты не адрамантаваны, не забяспечаны пасцельнымі прыналежнасцямі. Замест таго, каб замацаваць за сабой прыбыўшых рабочых, пачаць іх навучанне будаўнічым прафесіям, тут рашылі пазбавіцца ад лішніх клопатаў і разбазарылі кадры.

У свой час горсовет прыняў пастанову аб масавай падрыхтоўцы кваліфікаваных кадраў будаўнікоў з ліку насельніцтва Мінска. Працоўныя праявілі вялікую цікавасць да гэтага мерапрыемства і многія выказалі жаданне навучыцца будаўнічым прафесіям, каб працаваць на адраджэнні роднага горада.

Раённыя камітэты партыі і райсоветы дэпутатаў працоўных горада павінны былі шырока арганізаваць навучанне рабочых на прадпрыемствах, ва ўстановах і сярод хатніх гаспадынь. Па гэтаму пытанню былі праведзены сходы, складзены спісы людзей, якія жадаюць навучацца, выдзелены брыгадзіры. Але далей гэтага справа не пайшла. Кіраўнікі райсоветаў не праверылі, як праводзяцца ў жыццё іх указанні. Уся справа падрыхтоўкі кваліфікаваных кадраў пушчана на самацёк.

Па Варашылаўскаму раёну, напрыклад, да гэтага часу падрыхтавана толькі 92 кваліфікаваных будаўнікі, а жадалі навучацца каля 4.000 чалавек.

На рамонтна-механічным заводзе (дырэктар тав. Коўбан) былі створаны брыгады слесараў, сталяроў, маляроў, пячнікоў. Тут былі ўсе ўмовы для падрыхтоўкі гэтых кваліфікацый—ёсць свой сталярны цэх, вялікая колькасць старых кваліфікаваных рабочых. Гэтыя магчымасці не выкарыстаны. Тут не падрыхтавана ні аднаго кваліфікаванага рабочага.

Многа рабочых, жадаючых набыць спецыяльнасці будаўнікоў, ёсць на радыёзаводзе імені Молатава. У брыгаду сталяроў запісалася 100 чалавек, маляроў—45, вадаправодчыкаў—50, электраманцёраў — 35, каменшчыкаў—25. Брыгады асталіся існаваць толькі на паперы, ніякай работы з людзьмі не праводзіцца.

Не лепш абстаіць справа ў Мінхарчгандлі (дырэктар тав. Ерохін). Дзяржбанку (кіраўнік тав. Палякоў) і ў другіх арганізацыях. У сістэме Мінхарчгандлю налічваецца звыш 700 працуючых. Ёсць свая будаўнічая кантора. Але за ўвесь час тут падрыхтаван толькі адзін маляр, адзін пячнік і адзін цясляр. Дзяржбанк мае на Даўгабродскай вуліцы сваё памяшканне, якое трэба адбудаваць. Але кіраўніцтва Дзяржбанка спадзяецца, што хтосьці дасць кваліфікаваную рабочую сілу для гэтай справы.

Кіраўнікі Варашылаўскага РК КП(б)Б і райсовета дэпутатаў працоўных са здзіўляючай безадказнасцю аднесліся да важнай справы — масавай падрыхтоўкі кваліфікаваных будаўнічых кадраў. У райсовеце зусім адсутнічае ўлік людзей, якія авалодваюць будаўнічымі прафесіямі, адсутнічае кантроль за выкананнем уласных рашэнняў.

Амаль такое-ж становішча з падрыхтоўкай кадраў і ў другіх раёнах горада. Выканком гарадскога Совета дэпутатаў працоўных не забяспечыў выканання сваёй-жа ўласнай пастановы аб арганізацыі масавай падрыхтоўкі кваліфікаваных кадраў будаўнікоў.

Надыходзіць вясенне-летні будаўнічы сезон. Будаўнічыя арганізацыі павінны дабіцца карэннага пералому ва ўсёй справе падрыхтоўкі і арганізацыі будаўніцтва. Зараз дораг кожны дзень, бо ступень падрыхтаванасці да аднаўленчых работ вырашыць поспех гэтай вялікай справы. Неабходна разам з далейшай падрыхтоўкай разгарнуць адбудову выдзеленых аб'ектаў, забяспечыць штомесячнае выкананне і перавыкананне планаў.

Мінск павінен стаць квітнеючым горадам. Гэта жаданне ўсіх працоўных Совецкай Беларусі. Прамы абавязак будаўнічых арганізацый, партыйных і совецкіх арганізацый горада скарыстаць усе магчымасці, мабілізаваць усе сілы, каб паспяхова справіцца з гэтай задачай.

Г. ШЧАРБАТАЎ.
С. САДОЎСКАЯ.
К. КУРЛОВІЧ.

ПОСПЕХІ ГОМЕЛЬСКІХ СУДНАРАМОНТНІКАЎ

ГОМЕЛЬ, 15 сакавіка. (БЕЛТА). Калектыву суднарамонтнага завода ўручан пераходны Чырвоны Сцяг Упраўлення Дняпра-Дзвінскага параходства і басейнавага прафкома саюза рачнікаў. Гомельскія суднарамонтнікі ў лютым атрымалі вялікую вытворчую перамогу. Значна перавыканан план па рамонту, аднаўленню і будаўніцтву новых суднаў. Датэрмінова паднялі вымпелы гатоўнасці да навігацыі параходы «Пралетарый», «Фрунзе», «Омск» і рад іншых.

Прымаючы пераходны Чырвоны Сцяг, калектыў завода абавязаўся датэрмінова выканаць вытворчую праграму за сакавік месяц, у тым ліку на пяць дзён раней тэрміну закончыць рамонт парахода «Молатаў», на 12 дзён—плывучага вакзала.

У МАГІЛЁЎШЧЫНЕ АДНАЎЛЯЮЦЦА 16 НАСЕННАВОДЧЫХ ГАСПАДАРАК

МАГІЛЁЎ. (Кар. «Звязды»). У вобласці аднаўляецца 16 насеннаводчых гаспадарак. На палях раённых насеннаводчых гаспадарак гэтай вясной будзе пасеяна высокагатунковае збожжа. Для догляду насенных участкаў арганізоўваюцца звенні.

У Чэрыкаўскім раёне арганізаван дадатковы насеннаводчы калгас імені Варашылава.

У вобласці адноўлены два гатунковаасенныя ўчасткі.

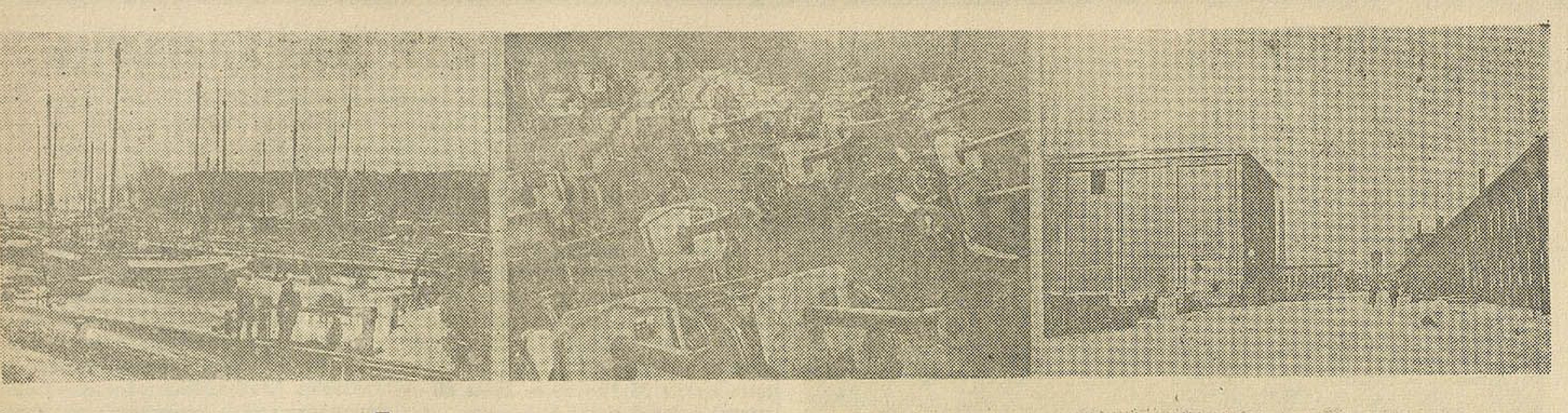

НАШЫ ТРАФЕІ

На першым здымку: суды праціўніка, захопленыя нашымі войскамі ў адной з гаваней Данцыгскай бухты. На другім здымку: у Памераніі. Нямецкія мінамёты, захопленыя нашымі часцямі. На трэцім здымку: Нямецкі ваенны завод, захоплены войскамі 1-га Беларускага фронта.

Фото П. Бернштэйна, Е. Коныта, Б. Пушкіна (Фотахроніка ТАСС).

НАПЯРЭДАДНІ ВЕСНАВОЙ ПАВОДКІ У МІНСКУ

Невялікая, спакойная Свіслач у дні вясновай паводкі ператвараецца ў грозную бурную раку. Часам вада выходзіць з берагоў і затапляе прырэчныя вуліцы і прадпрыемствы, наносячы вялікія пашкоджанні і страты.

Наступіла значнае пацяпленне. Паводле данных метэаралагічнай станцыі, наступленне вясновай паводкі чакаецца ў бліжэйшыя дні.

Выканком Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў працоўных правёў энергічную падрыхтоўку да барацьбы з паводкай. Створана агульнагарадская камісія па барацьбе з паводкай, тры раённыя камісіі пры райсаветах і ў дапамогу ім 9 аператыўных троек.

У памяшканнях камісій зараз устаноўлена тэлефонная сувязь і кругласутачнае дзяжурства. Арганізавана дзяжурства каля ўсіх мастоў на рацэ Свіслач.

Каля новага маста на Савецкай вуліцы [illegible] на беразе ракі—напорная сцяна даўжынёй у 200 метраў. На ўсіх мастах усталёўваецца электраправодка. Масты ў начны час будуць асвятляцца.

Барацьба [illegible] усе жыхары, якія пражываюць у пагражаемых паводкай раёнах. Адначасова падрыхтавана жылая плошча на выпадак, калі патрэбуецца перасяліць насельніцтва з затапляемых раёнаў.

Створаны каманды [illegible] і каля маста. Падрыхтавана звыш 15 лодак, 1 пантон, [illegible] колькасць рабочых, патрэбных для правядзення аварыйных работ.

Новы настаўніцкі інстытут і педвучылішчы

Народны Камісарыят Асветы БССР на працягу гэтага года адкрывае рад новых педагагічных навучальных устаноў.

Намячаецца да пачатку новага навучальнага 1945—46 года адкрыць у Маладзечна настаўніцкі інстытут. Інстытут будзе мець два факультэты: гістарычна-філалагічны і фізіка-матэматычны. Штогадовы набор студэнтаў—120 чалавек.

На працягу гэтага года таксама мяркуецца адкрыць тры педагагічныя вучылішчы ў заходніх абласцях рэспублікі — у Ашмянах, Маладзечненскай вобласці, у Лунінцы, Пінскай вобласці, і Пружанах, Брэсцкай вобласці.

Мяркуецца ў гэтым годзе адкрыць адно педагагічнае вучылішча і ў Палескай вобласці.

МІЖНАРОДНЫ АГЛЯД

Чырвоная Армія, паспяхова прасоўваючыся ў глыб фашысцкага логава, знішчае ў сваім шляху магутныя збудаванні, аб якіх гітлераўская прапаганда выхвалялася, што яны непрыступныя. Пад ударамі савецкіх войск пала [illegible] германскай абароны на подступах да Берліна—крэпасць Кюстрын. На ўзбярэжжы Балтыйскага мора [illegible] «катлы», у якіх акружаны многія дзесяткі тысяч германскіх салдат і афіцэраў. На заходнім фронце войскі нашых саюзнікаў, [illegible] «лінію Зігфрыда», фарсіравалі ў некалькіх месцах Рэйн і стварылі на яго ўсходнім беразе [illegible] прадмостных умацаванняў. Кельн—буйнейшы горад заходняй Германіі—заняты саюзнымі войскамі.

У сваім гістарычным загадзе ад 23 лютага гэтага года таварыш Сталін пісаў: «Поўная перамога над немцамі цяпер ужо блізка». [illegible]

[illegible]

Адначасова гітлераўцы пераводзяць у нейтральныя краіны капіталы і каштоўнасці. У Швейцарыі, Іспаніі і Аргентыне падстаўныя асобы прыстройваюць зараз сродкі гітлераўскіх главароў. Англійскі друк указваў нядаўна, што ў сувязі з рашэннем саюзных урадаў не дапускаць укрыцця ў нейтральных краінах награбленай гітлераўцамі маёмасці, у Іспаніі нечакана пачалося «банкроцтва» паяўных там германскіх прадпрыемстваў. Уладальнікі абвяшчаюцца «немаёмнымі даўжнікамі», а [illegible]

[illegible]

[illegible] банд, якія зараз фарміруюцца. У гэтай сувязі характэрна прызнанне германскага радыё аб фарміраванні банд з так званай «гітлераўскай моладзі» для дзеянняў у тылу войск саюзнікаў.

Фашысты гэтым задаволены. Яны ўжо фарміруюць свае атрады ў Рыме. Так, нядаўна там былі арыштаваны 35 членаў падпольнай «фашысцка-рэспубліканскай партыі». У іх знайшлі зброю, фашысцкія мундзіры, значныя запасы газетнай паперы. Фашысты да таго абнаглелі, што выдавалі свой часопіс. У пачатку лютага, як указвае італьянскі друк, у Рым прыбыў спецыяльны пасланец Мусаліні—генерал-лейтэнант так званай «міліцыі чорнарубашачнікаў» Брандзімарта, які правёў інспектыраванне фашысцкага падполля. Працоўныя італьянскай сталіцы, абураныя актыўнасцю фашыстаў і пабегам такога важнага ваеннага злачынцы, наладзілі дэманстрацыю пратэста, ў якой прымала ўдзел звыш 50 тысяч чалавек. Аднак, дэманстранты былі абстраляны карабінерамі (жандармерыяй).

Усё гэта не магло не выклікаць рэзкіх пратэстаў з боку дэмакратычных партый і арганізацый. Далейшы лёс урада Баномі ў значнай меры залежыць ад таго, наколькі ён будзе ў стане выканаць патрабаванні гэтых партый аб прыняцці надзейных і эфектыўных мер барацьбы супроць фашыстаў.

* * *

8—9 сакавіка гэтага года адбыўся абмен пісьмамі паміж прэм'ер-міністрам Румыніі Петрэ Гроза і Старшынёй Совета Народных Камісараў СССР І. В. Сталіным па пытанню аб Трансільваніі. Румынскі ўрад звярнуўся да ўрада СССР з хадайніцтвам аб устанаўленні румынскай адміністрацыі ў Паўночнай Трансільваніі.

Як вядома, Чырвоная Армія выгнала нямецка-венгерскія войскі з Паўночнай Трансільваніі. Аднак, нямецка-фашысцкая агентура пачала арганізоўваць тут пагромы і дыверсіі. Атрады так званых «добраахвотнікаў імені Маніу», што складаліся, галоўным чынам, з фашыстаў-жалезнагвардзейцаў, якія паспешна залічаны ў нацыянал-царанісцкую партыю, арганізоўвалі напады на венгерскае насельніцтва. Бандыты не спыняліся перад простай правакацыяй у тылу часцей Чырвонай Арміі. Ранейшыя румынскія ўрады не прымалі захадаў да забеспячэння парадку ў Паўночнай Трансільваніі, і совецкае Галоўнакамандаванне тады не палічыла магчымым перадаць кіраўніцтва Трансільваніяй у рукі румынскіх улад.

Новы румынскі ўрад цяпер запэўніў у тым, што ён бярэ на сябе адказнасць за належны парадак і спакой на тэрыторыі Трансільваніі, а таксама забяспечыць правільнае функцыяніраванне ўсіх мясцовых устаноў, якія абслугоўваюць патрэбы фронта. Совецкі ўрад, улічваючы гэтыя запэўненні, задаволіў хадайніцтва румынскага ўрада. На мітынгах, якія адбываюцца цяпер па ўсёй краіне, румынскі народ выказвае сваю радасць і гарачую ўдзячнасць Совецкаму Саюзу і таварышу Сталіну за вялікадушша і давер'е. «Мы хочам, — заявіў прэм'ер-міністр Румыніі Петрэ Гроза ў сваім выступленні, — каб свабодная дэмакратычная Румынія стала радзімай усіх грамадзян, усіх пражываючых у ёй народаў. Няма сумнення, што перадача Трансільваніі ў рукі румынскага народа паслужыць справе ўмацавання добрасуседскіх адносін паміж СССР і Румыніяй.

* * *

Старая прыказка кажа: каго Юпітэр захоча пакараць, таго ён пазбаўляе розуму. Гэтая прыказка цалкам прыстасоўна да іспанскіх фашыстаў. Прамыя памочнікі Гітлера ва ўсёй яго авантуры, якія некалі хваліліся тым, што яны «ратуюць Еўропу», пасылаючы на совецка-германскі фронт банду, названую «блакітнай дывізіяй», цяпер прэтэндуюць быць удзельнікамі канферэнцыі ў Сан-Францыска. Яны разлічваюць на тое, што ім будзе дазволена вырашаць лёс пасляваеннай арганізацыі зямнога шара.

Манеўры іспанскіх фашыстаў нікога не ўвядуць у заблуджэнне.

Л. ЯКАЎЛЕЎ.

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ Ў ЗАХОДНЯЙ ЕЎРОПЕ

ЛОНДАН, 16 сакавіка (ТАСС). У паведамленні штаба вярхоўнага камандавання экспедыцыйных сіл саюзнікаў гаворыцца, што ў раёне прадмостнага ўмацавання на Рэйне ля Рэмагена войскі саюзнікаў знаходзяцца ўсяго толькі ў 1,6 кілометра ад вялікай аўтастрады Кельн—Франкфурт. Пераадолеўшы жорсткае супраціўленне праціўніка, войскі саюзнікаў павялічылі гэтае прадмостнае ўмацаванне прыкладна да 10 кілометраў у глыбіню і 18 кілометраў па фронту.

Расшыраючы сваё прадмостнае ўмацаванне ля ракі Мозель на паўднёвым захадзе ад Кобленца, войскі саюзнікаў, пераадолеўшы нязначнае супраціўленне праціўніка, занялі многа гарадоў і вёсак. Гэтае прадмостнае ўмацаванне саюзнікаў дасягае зараз прыкладна 14 кілометраў па фронту і каля 10 кілометраў у глыбіню.

На паўднёвым усходзе ад Трыра другія часці саюзнікаў, што наступаюць на трохвугольнік, які ўтрымліваецца немцамі і ўтвараецца рэкамі Рэйн, Мозель, Саар, прасунуліся на 4 кілометры. Праціўнік аказаў пры гэтым нязначнае супраціўленне. Аднак, на паўднёвым усходзе ад Саарбурга праціўнік жорстка супраціўляецца.

НЬЮ-ЙОРК, 16 сакавіка. (ТАСС). Карэспандэнт агенцтва Асошыэйтэд Прэс, які знаходзіцца з амерыканскай 3-й арміяй, паведамляе, што часці гэтай арміі фарсіравалі раку Мозель на поўдні ад Кобленца, знішчыўшы апошнія ачагі супраціўлення немцаў на поўначы ад ракі.

* * *

ЛОНДАН, 17 сакавіка. (ТАСС). У паведамленні штаба вярхоўнага камандавання экспедыцыйных сіл саюзнікаў гаворыцца, што прадмостнае ўмацаванне саюзнікаў на Рэйне дасягае зараз прыкладна 21 кілометра па фронту і каля 11,2 кілометра ў глыбіню.

У цэнтры прадмостнага ўмацавання саюзнікаў немцы аказваюць упорнае супраціўленне. У паўночнай частцы войскі саюзнікаў вядуць бai ў Кенінгсвінтэры, а ў паўднёвай частцы дасягнулі заходняга берага ракі Від.

На паўднёвым захадзе ад Кобленца войскі саюзнікаў фарсіравалі раку Мозель; другія часці саюзнікаў падышлі да пункта, які знаходзіцца ў 3,2 кілометра на захадзе ад Рэйна.

Войскі саюзнікаў няўхільна прасоўваюцца ў паўночным напрамку паміж раёнам Саарбрукена і Рэйнам.

Дасягнуты таксама новыя поспехі ў раёне Гардскіх гор і на раўніне паўночнага Эльзаса.

ЛОНДАН, 17 сакавіка. (ТАСС). У паведамленні штаба ўзброеных сіл саюзнікаў на міжземнаморскім тэатры ваенных дзеянняў гаворыцца, што ў Італіі часці 5-й арміі нанеслі ўдар на паўночным усходзе ад умацаванага пункта немцаў у Апенінах—Вергатс і ўшчыльную падышлі да горада Сальварэ (у 15 мілях на паўднёвым захадзе ад Балоньі).

НАЛЁТЫ АВІЯЦЫІ САЮЗНІКАЎ НА ГЕРМАНІЮ

ЛОНДАН, 15 сакавіка. (ТАСС). Штаб амерыканскіх стратэгічных ваенна-паветраных сіл у Еўропе паведамляе, што 15 сакавіка каля 1.350 амерыканскіх бамбардыроўшчыкаў у суправаджэнні звыш 750 знішчальнікаў зрабілі налёт на аб'екты каля Берліна, у тым ліку на буйное чыгуначнае дэпо у Араніенбургу ў 20 мілях на поўначы ад Берліна.

Паводле паведамлення агенцтва Рэйтэр бамбардыроўцы быў таксама падвергнут генеральны штаб германскай арміі ў Зосені, у 20 мілях на поўдні ад Берліна. У налёце на гэты аб'ект удзельнічала палавіна ўсіх амерыканскіх бамбардыроўшчыкаў, занятых у аперацыях 15 сакавіка.

ДЗЕЯННІ АВІЯЦЫІ САЮЗНІКАЎ

ЛОНДАН, 16 сакавіка. (ТАСС). Як перадае агенцтва Рэйтэр, вечарам 16 сакавіка. буйныя злучэнні саюзных бамбардыроўшчыкаў зрабілі налёт на Германію. Галоўнымі аб'ектамі бамбардыроўкі з'явіліся важныя прамысловыя і чыгуначныя цэнтры Нюрнберг і Вюрцбург. Берлін таксама падвергся бамбардыроўцы.

КАНФЕРЭНЦЫЯ КАНСЕРВАТЫЎНАЙ ПАРТЫІ АНГЛІІ

ЛОНДАН, 15 сакавіка (ТАСС). Як перадае агенцтва Рэйтэр, учора адкрылася канферэнцыя кансерватыўнай партыі Англіі. Прысутнічае 2.000 дэлегатаў. Канферэнцыя аднагалосна прыняла рэзалюцыю, якая адабрае дзейнасць Чэрчыля ў часе вайны і абяцае яму пастаяннае падтрыманне партыі «у маючым зараз месца аб'яднаным імкненні да поўнага разгрому тыранічных ворагаў свабоды як у Еўропе, так і ў Азіі».

Рэзалюцыі, якія стаяць на парадку дня канферэнцыі, падтрымліваюць урадавыя планы ў галіне забяспечання работай, пастаноўкі асветы і аховы здароўя, хоць па апошняму пункту існуе апазіцыя. Рэзалюцыі сведчаць аб тым, што кансерватыўная партыя імкнецца да хутчэйшага аслаблення ўсіх відаў кантролю над прыватнымі прадпрыемствамі. Хоць у рэзалюцыі ўпаміналася толькі аб пасляваеннай ліквідацыі абмежаванняў, кантролю, аднак некаторыя з прамоўцаў патрабавалі, каб існуючы парламент перад роспускам зняў з прамысловасці «гэты цяжар».

ВЫСТУПЛЕННЕ ЧЭРЧЫЛЯ НА КАНФЕРЭНЦЫІ КАНСЕРВАТЫЎНАЙ ПАРТЫІ

ЛОНДАН, 15 сакавіка. (ТАСС). Як перадае агенцтва Рэйтэр, прэм'ер-міністр Чэрчыль, які выступіў сёння з прамовай на канферэнцыі кансерватыўнай партыі, заявіў:

«Беспераыннае і ўсё больш хуткае развіццё вайны супроць Германіі і нацысцкай тыраніі вымушае нас спадзявацца, што гіганцкі вораг, супроць якога без хістанняў і смутку на працягу больш чым года мы стаялі ў адзіноцтве, будзе прымушан да безагаворачнай капітуляцыі або знішчан сярод хаоса і руін. Калі вайна ў Еўропе закончыцца да канца лета або нават раней, што магчыма можа здарыцца, то мы дасягнем важнай вехі на нашым шляху, ваенныя ўмовы ўжо не будуць перашкаджаць правядзенню ўсеагульных выбараў».

Гаворачы аб вайне з Японіяй, Чэрчыль заявіў, што яна патрэбуе напружання сіл Англіі і што Англія будзе ў гэтай вайне выконваць свой абавязак «да апошняга дзюйма і да апошняй мінуты».

АБ СКАНЧЭННІ РАБОТ ПА ДЭМАРКАЦЫІ ГРАНІЦЫ АРАНДАВАНАГА СОВЕЦКІМ САЮЗАМ У ФІНЛЯНДЫІ РАЁНА ПАРКАЛА-УД

ХЕЛЬСІНКІ, 16 сакавіка. (ТАСС). У адпаведнасці з Пагадненнем аб перамір'і змешаная совецка-фінляндская камісія закончыла работы па дэмаркацыі лініі граніцы арандаванага Совецкім Саюзам у Фінляндыі раёна Паркала-Уд. Змешаная камісія абазначыла на мясцовасці гранічнымі знакамі сухапутную і марскую граніцы арандаванага раёна Паркала-Уд, устанавіла III гранічныя знакі (сухапутныя і марскія) і склала пратакол-апісанне праходжання лініі граніц арандаванага раёна на Паркала-Уд з усімі дадаткамі, а таксама картамі.

Палітычны советнік Саюзнай Кантрольнай Камісіі ў Фінляндыі, пасланнік П. Д. Орлоў і міністр замежных спраў пан К. Энкель абмяняліся 14 сакавіка гэтага года пісьмамі, у якіх было ўмоўлена, што ўрад Совецкага Саюза і ўрад Фінляндыі зацвердзілі падпісаны змешанай камісіяй у г. Хельсінкі 16 снежня 1944 года пратакол-апісанне з усімі дадаткамі і картамі.

НАПАД НА РЭДАКЦЫЮ ФІНСКАГА ЧАСОПІСА «КОМУНІСЦІ»

ХЕЛЬСІНКІ, 16 сакавіка. (ТАСС). Як паведамляюць газеты «Вапаа Сана» і «Хельсінгін Саномат», у ноч на 13 сакавіка невядомыя асобы прабраліся ў памяшканне рэдакцыі часопіса «Комунісці», раскідалі картатэку і іншыя паперы, пашкодзілі арыфмометр і паштовыя вагі. Гэтыя невядомыя асобы прабраліся ў памяшканне, разбіўшы шкло ўваходных дзвярэй і адкрыўшы астатнія дзверы пры дапамозе адмычак. Вінаватыя паліцыяй не знойдзены.

Адказны рэдактар В. САМУЦІН.

Сёння ў тэатрах і кіно:

Беларускі Дзяржаўны ордэна Леніна тэатр оперы і балета
У памяшканні Дома Чырвонай Арміі
«А Л Е С Я»
Пачатак у 19 гадзін 30 мінут.

Беларускі Дзяржаўны ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга драматычны тэатр імені Янкі Купалы
«ПОЗНЯЕ КАХАННЕ»
Пачатак ў 19 гадзін.

Кінотэатр «Першы»
«СЭРЦЫ ЧАТЫРОХ»

Кінотэатр «Беларусь»
«ВОЛГА-ВОЛГА»

Дзіцячы кінотэатр «Радзіма»
Для дзяцей
«ЧАРОЎНАЕ ЗЕРНЯТКА»
Пачатак сеансаў у 10, 12, 14, 16 і 18 гадзін.
Для дарослых
«ПЯТЫ АКІЯН»
Пачатак сеансаў у 20 і 22 гадзіны.

Беларуская Дзяржаўная ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга Філармонія
у памяшканні Акруговага Дома Чырвонай Арміі
19 і 20 сакавіка
КАНЦЭРТ
артыстаў маскоўскай эстрады
Пачатак у 20 гадзін.
Білеты ў касе АДЧА з 11 гадзін.

Радыёкамітэт пры СНК БССР
аб'яўляе конкурс
НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАДЫ ДЫКТАРА РЭСПУБЛІКАНСКАГА РАДЫЁВЯШЧАННЯ
(мужчынскі і жаночы голас).
РАДЫЁКАМІТЭТУ ПАТРЭБНЫ таксама сценаграфісткі і машыністкі.
З ПРАПАНОВАМІ ЗВЯРТАЦЦА ПА АДРАСУ: г. Мінск, Рэвалюцыйная, 3, аддзел кадраў.

Дзяржаўнаму Выдавецтву БССР ПАТРАБУЮЦЦА
на сталую працу: галоўны бухгалтар, намеснік галоўнага бухгалтара, планавік-эканаміст, калькулятар, бібліятэкар, загадчык гаспадаркі, начальнік адміністрацыйна-гаспадарчага аддзела, карэктары, тэхрэдактары і шофер.
ЗВЯРТАЦЦА ПА АДРАСУ: Мінск, вул. Пушкіна, 55, Дом друку, 4-ты паверх, аддзел кадраў.

МІНСКАЙ абласной канторы Загатзярно ПАТРАБУЮЦЦА
для работы ў апараце:
старшы рэвізор, намеснік галоўнага бухгалтара, начальнік планава-фінансавага сектара.
ДЛЯ РАБОТЫ НА ПЕРЫФЕРЫІ:
галоўныя бухгалтары, старшыя бухгалтары і шофер.
ЗВЯРТАЦЦА: вуліца Мяснікова, 57, Мінаблзагатзярно, аддзел кадраў.

Беларуская рэспубліканская кантора „Галоўкінапракат“
У БЛІЖЭЙШЫЯ ДНІ
ВЫПУСКАЕ НА ЭКРАНЫ КІНОТЭАТРАЎ РЭСПУБЛІКІ
НОВЫ МАСТАЦКІ ФІЛЬМ
„РОДНЫЯ ПАЛІ“
Сцэнарый—М. ПАПАВА. Пастаноўка—БАРЫСА БАБАЧКІНА, АНАТОЛІЯ БАСУЛАЕВА. Другі рэжысёр—А. АЛЕНІН. Галоўны аператар—А. СІГАЕЎ, галоўны мастак—А. БАСУЛАЕЎ. Музыкальнае афармленне—Н. КРУКАВА.
У галоўных ролях здымаліся артысты: Б. БАБАЧКІН, В. ВАНІН, А. ЛУК'ЯНАЎ, Н. НІКІЦІНА, О. ВЫКЛАНД, А. ЗУЕВА, В. КАЛЬЦОЎ і др.
Вытворчасць ордэна Леніна кіностудыі «МОСФІЛЬМ» (1944 год).

МІНСКІ ЮРЫДЫЧНЫ ІНСТЫТУТ
АДКРЫВАЕ ШАСЦІМЕСЯЧНЫЯ КУРСЫ
(без адрыву ад вытворчасці)
па падрыхтоўцы ў інстытут.
ЗАНЯТКІ БУДУЦЬ ПРАВОДЗІЦЦА Ў ВЯЧЭРНІ ЧАС.
На курсы прымаюцца асобы, якія маюць адукацыю ў аб'ёме 9 класаў.
Асобы, якія не маюць дакументаў аб адукацыі, будуць падвергнуты іспытам у аб'ёме 9 класаў.
ЗАЯВЫ ПРЫМАЮЦЦА ДА 1 КРАСАВІКА.
АДРАС: г. Мінск, вул. Кірава, 49, Дырэкцыя інстытута.

Мінская гарадская тэлефонная станцыя
папярэджвае ўсе арганізацыі і ўстановы,
якія карыстаюцца паслугамі тэлефоннай станцыі,
ШТО НЕ ПАЗНЕЙ 25 САКАВІКА НЕАБХОДНА АТРЫМАЦЬ РАХУНКІ ЗА II КВАРТАЛ 1945 г. і да 30 сакавіка аплаціць іх.
[illegible]
АДРАС: г. Мінск, вул. Карла Маркса, № 29 (уваход са двара).
Дырэкцыя Мінскай гарадской тэлефоннай станцыі.

АДКРЫТ ПРЫЁМ ПАДПІСКІ
на цэнтральныя і рэспубліканскія
ГАЗЕТЫ і ЧАСОПІСЫ на II квартал 1945 года.
ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА З 9 ДА 18 ГАДЗІН (без выходных дзён) У НАСТУПНЫХ ПУНКТАХ:
1. Аблсаюздрук (Совецкая, 40, будынак Упраўлення сувязі)
2. У гарадскім аддзеле Саюздруку (Кірава, 41, памяшканне пошты)
Апошні тэрмін 20 сакавіка.
Спяшайцеся афарміць падпіску!
АБЛСАЮЗДРУК

Добраахвотнае страхаванне сельскагаспадарчых культур у гаспадарках грамадзян заходніх абласцей БССР
У адпаведнасці з пастановай Совета Народных Камісараў СССР ад 21 кастрычніка 1944 г. за № 1455 і згодна правіл, зацверджаных Народным Камісарыятам Фінансаў СССР 2 лютага 1945 года,
органы дзяржаўнага страхавання БССР
ПРАВОДЗЯЦЬ
У БАРАНАВІЦКАЙ, БРЭСЦКАЙ, ГРОДНЕНСКАЙ, МАЛАДЗЕЧНЕНСКАЙ і ПІНСКАЙ АБЛАСЦЯХ
ДОБРААХВОТНАЕ СТРАХАВАННЕ
сельскагаспадарчых культур у аднаасобных гаспадарках
НА ВЫПАДАК ГРАДАБІЦЦЯ, ЛІЎНЯЎ, БУР, а таксама ад гібелі або пашкоджання сельскагаспадарчых культур на корані АД АГНЮ, ВЫМЧАК, ВЫПРАВАННЯ, ЗАМАРАЗКАЎ І ПАВОДКІ.
[illegible]
СТРАХАВАННЕ ЗАКЛЮЧАЮЦЬ ІНСПЕКТАРЫ І АГЕНТЫ РАЁННЫХ ІНСПЕКЦЫЙ ДЗЯРЖАЎНАГА СТРАХАВАННЯ.
УПРАЎЛЕННЕ ДЗЯРЖСТРАХУ БССР.

АТ28161 АДРАС РЭДАКЦЫІ І ВЫДАВЕЦТВА: г. Мінск, вул. Пушкіна, 55, 3-ці паверх. Тэлефоны: Адказнага рэдактара—149, Адказнага сакратара—150.